

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (1) ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΥΤΗΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ

Εισαγωγή.—Επιδημία και μέθοδος αυτής.—Στατιστική.—Διαίρεσις αυτής.—Σημασία ταύτης.—Η στατιστική ἐν Ἑλλάδι.
Ὁργάνωσις Κυθηραϊκῆς Στατιστικῆς.

Μελέτη τοῦ κ. Κ. Ε. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐπιθυμῶν, ὥς καὶ πᾶς Κυθήριος, τὴν πρόοδον καὶ τὴν πρὸς τὰ βελτίω ἐξελίξιν τῆς νήσου, δὲν ἐδίστασα νὰ ἐπιχειρήσω τὴν κατωτέρω μελέτην ἑνὸς σπουδαίου ζητήματος, τὸ ὁποῖον, ἂν καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης οὐδόλως ἀπησχόλησε τοὺς ἰθύνοντας τὰ τῆς νήσου, ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἀπὸ τοῦδε θὰ τύχῃ ἰδιαίτερας προσοχῆς ἐκ μέρους τούτων. Διότι καίτοι ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ὅτι ἡ ἐπίλυσις τούτου οὐδὲν ἄμεσον θετικὸν ἀποτέλεσμα θὰ ἔχῃ, βαθυτέρα ὅμως τούτου ἔρευνα ἀποδεικνύει ὅτι, ἡ ἐπιτυχία μιᾶς στατιστικῆς ὁργανώσεως θὰ ἔχῃ ἔμμεσον ἀποτέλεσμα, τὸ ὅτι θὰ βοηθήσῃ τὰ μέγιστα εἰς περαιτέρω μελέτας διαφόρων τῆς νήσου ζωτικωτέρων ζητημάτων, ἰδίᾳ παραγωγῆς καὶ ἐμπορίου, ἵνα διὰ ὀρίκων πλέον μέτρων ἐπέλθῃ ἡ ποθουμένη πρόοδος τῆς νήσου.

Πλειστάκις, διὰ νὰ μὴ εἴπω πάντοτε, ἐμφανίζεται ἡ ἀνάγκη, ὅταν μελετῶμεν φαινόμενα παραγωγῆς καὶ ἐμπορίου ἢ καὶ ἄλλης φύσεως τοιαῦτα, μιᾶς οἰασθῇ ποτε οἰκονομίας, τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ἀφειδῶν ἀριθμῶν, τοὺς ὁποίους οὐδαμοῦ εὐρίσκομεν, δεδομένου ὅτι ἡ ζωὴ, τῆς ὁποίας τὴν μελέτην ἀναλαμβάνομεν, στερεῖται καὶ τοῦ μικροτέρου στατιστικοῦ γραφείου.

Διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις τὴν σπουδαιότητα τῆς στατιστικῆς καὶ τῶν ἀριθμῶν, ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ καλῶς τί εἶναι **στατιστική**, προϋποτιθεμένου ὅτι ἔχει γνῶσιν τοῦ ὅρου **ἐπιστήμη**.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ κατὰ τὸν Picard εἶναι ἡ ἐποπτεία τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, δι'

ἐννοιῶν, αἱ ὁποῖαι μορφώνονται ἐκ τῆς ἐμπειρίας διὰ τῆς ἀφαιρέσεως. Καὶ ἐρωτᾶται τί εἶναι ἀφαιρέσεις;

Ἀφαιρέσεις εἶναι μία πνευματικὴ λειτουργία, σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἐπουσιωδῶν γνωρισμάτων ἐννοίας τινός, πρὸς ἔξαρσιν τῶν οὐσιωδῶν καὶ μόνον χαρακτηριστικῶν αὐτῆς. Αἱ ἐννοιαί συσχετίζονται μεταξὺ τῶν καταλλήλως καταλήγουσιν εἰς τοὺς **νόμους** τῶν φαινομένων, δι' ὧν προβλέπονται μετὰ σχετικῆς βεβαιότητος, τὰ μέλλοντα.

Ἡ διαδοχικὴ σειρά τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐπιστήμονος, ἄλλοις λόγοις, εἶναι ἡ ἀκόλουθος:

1) Ἐξλογή τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῖνης.

2) Χωρισμός, διὰ τῆς παρατηρήσεως, τῶν φαινομένων, τὰ ὁποῖα τίθενται εἰδικῶς πρὸς ἔξετασιν.

3) Ἰδιαίτερα προσοχὴ ἐπὶ τῶν κοινῶν χαρακτηριστικῶν τῶν φαινομένων, τὸ σύνολον τῶν ὁποίων ἀφαιρεῖ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν χαρακτηριστικῶν τούτων.

4) Κατάταξις τῶν φαινομένων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν τὰ κοινὰ χαρακτηριστικά εἰς ομάδας, αἱ ὁποῖαι ἀντιπροσωπεύονται δι' ὀλίγων ἐννοιῶν με σταθερὸν καὶ σαφὲς περιεχόμενον.

5) Καθορισμός, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων, τῶν νόμων, οἱ ὁποῖοι θὰ διέπωσι τοῦ λοιποῦ τὰ μελετηθέντα φαινόμενα.

Γεννᾶται καὶ πολὺ ὀρθῶς ἡ ἀπορία: Ὁ ἐπιστήμων, προβαίνων εἰς τὴν ἔρευναν ὁρισμένων φαινομένων, ἐπὶ ποίων βάσεων στηρίζεται; προβαίνει εἰς τὴν μελέτην εἰκῇ καὶ ὥς ἔτυχε; Φυσικά, οὐχὶ διότι ἐκάστη ἐπιστήμη διεξάγει τὸ ἔργον

τῆς ἐπὶ τῇ βάσει ὁρισμένων ἀρχῶν τὰς ὁποίας ὀνομάζομεν «**μέθοδον**» καὶ αἱ ὁποῖαι ὁδημῶσιν τὸν τρόπον τῆς ἐρεῖνης τῶν δεδομένων φαινομένων, ὅσον καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκ τῆς μελέτης τούτων ἐξαγωγῆς γενικῶν παρατηρήσεων τῶν μετέπειτα συστηματοποιημένων εἰς τοὺς νόμους τοὺς διέποντας τὰ μελετηθέντα φαινόμενα τῆς δεδομένης ἐπιστήμης.

Ἀναλύοντες ὅμως τὴν μέθοδον ἐκάστης ἐπιστήμης, βλέπομεν ὅτι αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ δύο μερικωτέρων: α) τῆς **γενικῆς μεθόδου** ἀφορώσης τὰς γενικάς γραμμὰς τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῖνης καὶ β) ἐκ τῆς **μεθόδου, ἐξακριβώσεως τῶν φαινομένων**, δι' ἧς ἐκ τῶν ὑστέρων, τρόπον τινά, πιστοποιοῦνται τὰ ἐξαχθέντα συμπεράσματα.

Ἡ **ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ**, περὶ ἧς καὶ θ' ἀσχοληθῶμεν, εἶναι μέθοδος ἐξακριβώσεως τῶν φαινομένων, ἰδίᾳ τῶν κοινωνικῶν, εἰς ἃ περιέχονται καὶ τὰ οἰκονομικά, ἀποτελοῦσα μετὰ τῆς ἐπίσης σπουδαιότητος ἀλλὰ καὶ σπανιωτέρας μεθόδου ἐξακριβώσεως τῶν φαινομένων τῆς «**Ανακρίσεως**» δύο ἀπαραίτητα ἐφόδια παντὸς ἐρευνητοῦ τῆς κοινωνίας καὶ ἐν ταύτῃ τῆς οἰκονομίας μιᾶς χώρας.

Περὶ στατιστικῆς ἔχουν δοθῇ ἄπειροι ὁρισμοί, πλὴν ὅμως ἀρκοῦμαι εἰς τὴν παραθέσιν ὀλίγων τινῶν σπουδαίων οἰκονομολόγων. Οὕτω ὁ Γερμανὸς Philipronich θεωρεῖ τὴν στατιστικὴν, ὥς τὴν ἀριθμητικὴν ἐξακρίβωσιν ὅλων τῶν φαινομένων ὁρισμένων εἰδῶν ἐντὸς ὁρισμένου ἐκ τῶν προτέρων πεδίου ἐρεῖνης.

Ὁ Lexis παραδέχεται τὴν στατιστικὴν ὥς τὴν μέθοδον, δι' ἧς τὰ ἐρευνώμενα

(1) Βοήθημα τῆς παρούσης μελέτης ἔσχον τὰς παραδόσεις τοῦ καθηγητοῦ μου τῆς Πολ. Οἰκονομίας κ. Γ. Χαριτάκη.

συγκεκριμένα φαινόμενα, τεθειμένων κατὰ μέρος τῶν μεταξύ των ὑφισταμένων διαφορῶν, ἀριθμοῦνται, ὡς ὁμοειδῆ καὶ κατατάσσονται εἰς ομάδας.

Κατὰ τὸν Aftalion, ἡ στατιστικὴ εἶναι μέθοδος, ἥτοι ἀριθμητικὴ μελέτη τῶν φαινομένων καὶ τῶν μεταξύ των ὑφισταμένων σχέσεων.

Ὁ διάσημος στατιστικὸς Mayr θεωρεῖ τὴν στατιστικὴν ὡς μέθοδον καὶ ἐπιστήμην, ὡς **μέθοδον** μὲν, διότι εἶναι ἡ τελεία ἀριθμητικὴ καὶ μετρίκη παρατήρησις φαινομένων ἀθρόως παρουσιαζομένων, ὡς **ἐπιστήμην** δέ, διότι ἐρευνᾷ τὰς κοινωνικὰς μᾶζας διὰ τῆς τελείας ἀριθμητικῆς παρατήρησης τῶν ἀθρόως παρουσιαζομένων φαινομένων.

Πράγματι, ὡς τὴν ὁρίζει τὴν στατιστικὴν ὁ Mayr, ἔχει αὕτη διφυὴς χαρακτήρα, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰ φαινόμενα τοῦ κοινωνικοῦ βίου τὰ ἀθρόως καὶ συγχρᾶ παρουσιαζόμενα εἶναι αὕτη ἡ ἐπιστημονικὴ, δηλαδή ἡ καθ' ὁρισμένον τρόπον τακτοποιήσις αὐτῶν καὶ ἐκεῖθεν ἐξαγωγή συμπερασμάτων, ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰ ἐν γένει οἰκονομικὰ φαινόμενα, ἡ στατιστικὴ εἶναι ἀπλῶς μέθοδος δι' ἧς καθ' ὁρισμένον τρόπον (διὰ τῆς συγκρίσεως κυρίως) ἐξάγονται ἐκ τῶν δεδομένων ἀριθμῶν συμπεράσματα, ἐπιβεβαιούμενα ἢ μὴ ἢ καὶ συμπληροῦντα ἀκόμη τ' ἀποτελέσματα τῆς προηγηθείσης ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης.

Συνεπῶς ἐν μιᾷ ἐπιστημονικῇ ἐρεῦνῃ ἡ στατιστικὴ δύναται νὰ ἔχῃ πρωτεύουσαν ὅλως σημασίαν, νὰ εἶναι δηλαδή αὐτὴ αὕτη ἡ ἐπιστήμη (φαινόμενα κοινωνικοῦ βίου) ἢ δευτερεύουσαν τοιαύτην, ἐπιβεβαιούσα ἢ συμπληροῦσα διὸ τῶν δεδομένων τῆς τὰ συμπεράσματα τῆς προηγηθείσης ἐρεῦνης.

Τῷ ὄντι διὰ τὴν ἀνάλυσιν καὶ περιγραφὴν φαινομένων κοινωνικοῦ βίου, τὰ ὅποια ἐμφανίζονται ἀθρόα καὶ ἐπαναλαμβάνονται συχνά, ὁ μελετῶν, λόγῳ τοῦ πλήθους, μὴ δυνάμενος νὰ ἐρευνήσῃ ἕνα ἕκαστον ἰδιαιτέρως, (γεννήσεις, θάνατοι, πληθυσμός, εἰσοδήματα), καταφεύγει εἰς τὴν στατιστικὴν, κατατάσσων τὰ φαινόμενα καθ' ὁρισμένον τρόπον (ἐπιστημονικῶς) εἰς ὁμοειδεῖς ομάδας, ὅτε διὰ τῆς συγκρίσεως καὶ τῆς συσχέτισεως ἐξαγάγει ἀσφαλῆ συμπεράσματα περὶ τῶν ὡς εἴρηται φαινομένων.

Ἡ στατιστικὴ, ὅπωςδήποτε καὶ ἂν χρησιμοποιῇται, εἴτε ὡς ἐπιστήμη, εἴτε ὡς μέθοδος, εἶναι πολύτιμος βοηθὸς ὄλων

τῶν ἐπιστημῶν οἰκονομίας, δημογραφίας, γεωοικονομίας, ἠθικῆς, πολιτισμοῦ, τόσον ὥστε πολλοὶ Ἀμερικανοὶ νὰ ἰσχυρίζονται ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν δύναται τις νὰ μετρήσῃ οὐδὲν γνωρίζει· πολὺ ὁρθῶς ὁ Kolb λέγει ἐπὶ λέξει τὰ ἐξῆς περὶ στατιστικῆς: «οἱ ἀριθμοὶ δὲν κυβερνοῦσι τὸν κόσμον, ὡς νομίζουσιν πολλοί, ἀλλὰ οἱ ἀριθμοὶ μᾶς δεικνύουσιν πῶς πρέπει νὰ κυβερνᾶται ὁ κόσμος».

Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς ἡ στατιστικῆς, ὑπὸ μορφήν παρατηρήσεως, περιλαμβάνει τὰ ἐξῆς:

α'.) Τὴν **ἐπεξεργασίαν** τοῦ στατιστικοῦ ὕλικου (διερεύνησις τῶν δεδομένων, καταρτισμοὶ τῶν ἀρχικῶν πινάκων).

β'.) Τὴν **σύγκρισιν** τῶν ἀποτελεσμάτων, δι' ἧς ἐπιδιώκεται ἡ ἐξεύρεσις τοῦ **βαθμοῦ** τῆς σταθερότητος τῶν ἀποτελεσμάτων.

γ'.) Τὴν ἀπλούστευσιν καὶ **παράστασιν** τῶν ἀποτελεσμάτων διὰ **γραφικῶν παραστάσεων** καὶ ἐκεῖθεν ἐξαγωγήν σαφούς εἰκόνης τῶν σχετικῶν μεγεθῶν τῆς ἐξελέξεως τῶν φαινομένων καὶ τῶν μεταβολῶν τούτων.

Ἡ τακτικὴ στατιστικὴ ἀπογραφὴ τῶν συνθηκῶν μιᾶς χώρας διὰ τὴν κρατικὴν οἰκονομίαν καὶ σύγκρισιν τῶν ἀποτελεσμάτων μετὰ τῶν παλαιῶν τοιούτων ἄλλων χωρῶν, δὲν διαφέρει ποσῶς τῆς ἐτησίως ἀπογραφῆς καὶ τοῦ ἰσολογισμοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποτελεσμάτων τούτων αἱ δημόσιαι ἀρχαὶ προχωροῦν εἰς τὸ ἔργον των, βελτιώνουν τὰ τροποποιητέα καὶ ὁργανώνουν τὰ χρῆζοντα ὁργανώσεως.

Ἡ στατιστικὴ ἀκόμη προβλέπει καὶ οὕτω προειδοποιεῖ καὶ ἐλέγχει, διανοίγει τὴν ὁδὸν πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ λαοῦ, συντείνει εἰς τὴν ἐσωτερικὴν διόρθωσιν τῶν καθ' ἕκαστα τμημάτων καὶ εἰς τὸν συνυφασμὸν αὐτῆς ταύτης τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας μετὰ τῆς παγκοσμίου τοιαύτης.

Ἡ στατιστικὴ γενικῶς διαιρεῖται εἰς τρία μεγάλα τμήματα· τὴν στατιστικὴν τοῦ **πληθυσμοῦ**, τὴν τοῦ **πολιτισμοῦ** καὶ τὴν τῆς **οἰκονομίας** τῆς καὶ σπουδαιότερας, διότι ἐξετάζει αὐτὴν τὴν κατὰστασιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς μιᾶς χώρας.

Εἰς ἕκαστην κατηγορίαν τούτων ὑπάρχουν μερικώτεροι στατιστικαί, εἰς τὴν στατιστικὴν δὲ τῆς οἰκονομίας, ἥτις καὶ μᾶς ἐνδιαφέρει ἐν προκειμένῳ, ὑπάγονται:

α'.) Στατιστικὴ **παραγωγῆς**, ἡ ὁποία

ἐρευνᾷ τὰς γεωργικὰς συνθήκας, ἥτοι σχέσεις ἰδιοκτησίας, μορφὴν τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐδάφους (δηλ. ἀπόδοσιν κατὰ στρέμμα, χρησιμοποίησιν ἐργαλείων καὶ μηχανῶν, χημικῶν λιπασμάτων, σποράν, σύνολον χρησιμοποιοθέντων, ἐκτάσεων θεομηνίας, καταστrophάς, ἀποτελέσματα ἐσοδεῶν κλπ. κλπ.), βιοτεχνίαν καὶ βιομηχανίαν (ἥτοι πρώτας ὕλας, ἡμερομίσθια, ἐργατικὰς συνθήκας, ὁργανώσεις, διάρκειαν ἐργασίας, ἀπασχολούμενα κεφάλαια) κλπ. κ.λ.π.

β'.) Στατιστικὴ **ἐπαγγελματικῆς παραγωγῆς**, ἡ ὁποία ἐξετάζει ἐν γένει τὸ Ἐμπόριον, Τραπεζας, ἐπαγγέλματα, ἐξαγωγικόν, εἰσαγωγικόν καὶ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον, τὰς μεταφορὰς ἥτοι (ἐμπορικὴν, ναυτιλίαν, μετανάστευσιν), τὴν συγκοινωνίαν καὶ ἐπικοινωνίαν, τὰς τιμὰς, τὴν πίστιν, τὰς ὑποθήκας, τοὺς συνεταιρισμοὺς, ἀνωνύμους ἐταιρείας κλπ. κλπ.

γ'.) Στατιστικὴ **καταναλώσεως** περιλαμβάνει τὸν τρόπον τῆς καταναλώσεως τῶν εἰδῶν, τὸν τιμὰριθμόν, τὰ ἐνοίκια καὶ ἄλλα.

δ'.) **Δημοτικὴ ἢ δημοσία** στατιστικὴ, εἰς ἣν ὑπάγονται αἱ ζημίαι ἐκ τῶν θεομηνιῶν, ἡ στατιστικὴ τῆς περιθάλψεως, προνοίας, ἡ στατιστικὴ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ κράτους καὶ τῶν πολιτῶν (δημόσιον χρὸς καὶ ἐπιβάρυνσις τῶν ἀτόμων, δημόσιαι δαπάναι καὶ φόροι, μονοπώλια, εἰσοδήματα καὶ ἐν γένει ἰδιωτικὸς πλοῦτος) κ. ἄ., ἡ στατιστικὴ τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς (κοινωνικαὶ ἀσφάλειαι, προστατευτικὴ νομοθεσία, συμβάσεις ἐργασίας καὶ ἐργατικαὶ ὁργανώσεις καὶ συνθήκαι ἐργασίας κ. ἄ.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΤΕΥΧΟΣ ΤΟΥ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ΘΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΗ ΔΙΠΛΟΥΝ
ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
ΤΗΝ 1^{ΗΝ} ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ ΕΙΣ ΟΡΘΟΛΙΘΟΝ

Τραγικὸν δυστύχημα, θῦμα τοῦ ὁποῖου ὑπῆρξεν ἡ 14-ετής Μαρούλη Π. Κομνηνοῦ ἢ Γαλάνη, ἔλαβε χώραν τὴν 4ην παρελθόντος μηνὸς εἰς τὸ χωρίον Ὁρθολίθος τῆς νήσου μας, ὑπὸ ὧλος ἐξαιρετικῶς συνθήκας.

Ἡ ἀτυχὴς κόρη, παίζουσα μετ' ἄλλων συνομηλικῶν παιδίων τῆς περιφερείας Ὁρθολίθου, ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς στέγης τῆς οἰκίας της, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐξηκολούθησε νὰ τρέχῃ, χωρὶς νὰ σκέπτεται τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους διέτρεχεν, ἔνεκον τοῦ ἱκανοῦ ὕψους τῆς στέγης ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους. Ἀτυχῶς, τὴν ἀπεριοσκεψίαν της δὲν ἐβράδυνε νὰ πληρώσῃ διὰ τῆς ζωῆς της, διότι, ἀπολέσασα αἰφνιδίως τὴν ἰσοροπίαν της, κατέπεσεν ἀπὸ τῆς στέγης εἰς παρακειμένην χαράδραν καὶ εὔρεν οἰκτρὸν θάνατον. Τὰ προστρέξαντα ἀστυνομικὰ ὄργανα καὶ ὁ ἰατρὸς κ. Π. Κατσούλης, οὐδεμίαν ἠδυνήθησαν νὰ προσφέρωσι βοήθειαν, διότι ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἀκαριαίως, ἔνεκα τοῦ σημαντικοῦ ὕψους, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου κατέπεσεν ἡ ἀτυχὴς παιδίσκη.

Ο ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΗΣ ΚΥΘΡΩΝ ΜΕΤΑΤΙΘΕΤΑΙ;

Πληροφορούμεθα ὅτι ὁ Εἰρηνοδίκης Κυθήρων κ. Χρ. Παπανᾶνος πρόκειται νὰ μετατεθῇ εἰς Μεθώνην, μετατιθεμένου εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Κυθήρων τοῦ μέχρι σήμερον Εἰρηνοδίκου Κορώνης κ. Χατζοπούλου.

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΙΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Οἱ φιλοπρόοδοι νέοι Ἀδελφοὶ Λειβαδίτου, ἀνεκαίνισαν τελείως τὸ ἐν Ποταμῷ καφενεῖον των, τὸ ὁποῖον ἐπλούτισαν καὶ διὰ περισσοτέρου φωτισμοῦ. Αἱ νέα μεταρρυθμίσεις τὰς ὁποίας ἐπέφερον καὶ ἡ ἐν γένει ἐμφάνισις του προδίδει κέντρον ἐφάμιλλον τοιούτου τῆς πρωτεύουσας. Ἐλπίζεται ὅτι τὸ καλοκαίρι θὰ συγκεντρώνῃ κάθε βράδι πολλοὺς συμπολίτας.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΕΑΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΟΥ ΚΑΡΑΒΑ

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ ΕΙΣ ΚΑΡΑΒΑ Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ

ΚΑΡΑΒΑΣ, 5 Ἰουνίου 1933. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Τὸν ἱερὸν τοῦτον ἀγγελικὸν ὕμνον ὃν οἱ οὐράνιοι ἄγγελοι πρὸ αἰώνων εὐηγγέλισαν τὴν ἔλευσιν καὶ γέννησιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐν τῷ στενῷ τῆς Βηθλεὲμ χωρίῳ καὶ οἱ χριστιανοὶ ἔκτοτε ἀθρόοι καὶ ἐν πνευματικῇ εὐφροσύνῃ συροῦσιν εἰς τοὺς Ναοὺς καὶ ψάλλουσι, τὸν ἀγγελικὸν τοῦτον ὕμνον πληροῦμενοι χαρᾶς πνευματικῆς σωτηρίας οὕτω λέγω ἡ ἔλευσις τῆς Προστάτιδος τῆς Νήσου Κυθήρων «ἡ Παναγία Μυρτιδιώτισσα» ἐπέφερεν ἡλεκτρισμὸν εἰς τὰς καρδίας τῶν κατοίκων τῆς Κοινότητος Καραβᾶ καὶ μία ἱερὰ θρησκευτικὴ καὶ εὐσεβὴς συγκίνησις κατέλαβε τὰς ψυχὰς αὐτῶν, οἵτινες προσελθόντες σὺν γυναίξιν καὶ τέκνοις ἔκλινον γόνυ καρδίας ἐνώπιον τῆς Θεομήτορος τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας. Δικαίως δὲ καὶ προεπὶ τῶν ἁπλῶν ἡθυσμὸς τῆς Κοινότητος ταύτης ἠυφράνθη καὶ ἐώρασε ὑπὲρ ποτε λαμπρότερον τὴν ἔλευσιν τῆς Σεπτῆς καὶ θαυματουργοῦ Εἰκόνας, ἔργον τοῦ Ἀποστόλου Λουκά. Καὶ δικαίως ἠυφράνθη καὶ ἡγαλιάσατο καὶ ἱκανοποιήθη ψυχικῶς δευτέραν ἤδη φοράν, κατόπιν παρελεύσεως 32 ἐτῶν καθ' ἃ πρώτην φοράν εἶχε γίνει ἡ ἱστορικὴ ἐκείνη ἔλευσις τῆς «Παναγίας Μυρτιδιώτισσας» ὑπὸ τὸν ἀείμνηστον τότε Ἐπίσκοπον Εὐθύμιον Καββαδιᾶν. Ὅπως ἡ πρώτη ἔμεινε ἱστορικὴ, οὕτω καὶ ἡ δευτέρα ἐπίσκεψις τῆς σεπτῆς Εἰκόνας, ἔμεινε, καὶ θὰ μένῃ ἱστορικὴ ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν Καραβιτῶν.

Ἡδὴ ἂς ἀφηγηθῶμεν λεπτομερέστερον τὰ τῆς καθόδου τῆς Εἰκόνας εἰς Καραβᾶν καὶ ἀνόδου αὐτῆς εἰς τὸν θρόνον της

1ον) Ἐκπαλαί, ἀπὸ τῆς εὐρέσεως τῆς θαυματουργοῦ Εἰκόνας (τῆς εὐρεθείσης ἐν τῷ ἱερῷ ἄλσει τῶν Μυρσινῶν—Μυρτιδίων, ἐξ ὧν καὶ ὀνομάσθη ἡ Παναγία Μυρτιδιώτισσα), καὶ τῆς ἀνεγέρσεως τῆς ἱερᾶς Μονῆς ἐπὶ κατοχῆς τῆς Ἀγγλίας, εἶχε καθιερωθεῖ, ὅπως ἡ θαυματουργὸς Εἰκὼν περιέρχεται εἰς λιτανεῖαν ἀπὸ τὰς κόμας καὶ χωρία τῆς Νήσου, καθ' ἣν ἡ Θεομήτωρ ὀφθαλμοφανῶς ἐπεδαψίλευσε τὴν εὐλογίαν της. Δυστυχῶς ὅμως εἰς τὸ καθιερωθὲν τοῦτο δρομολόγιον, δὲν συμπεριλαμβάνετο καὶ ὁ «Καραβᾶς». Οἱ Καραβίται βαρέως ἔφερον τὴν μὴ ἔλευσιν

τῆς εἰκόνας εἰς τὸ χωρίον των. Πρὸ 32 ἐτῶν, οἱ Καραβίται, εἰς ἔνδειξιν διαμαρτυρίας, συνελθόντες ἐν συναγεμῷ εἰς συλλαλητήριον ἀπαξάπαντες κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου, καθ' ἣν ἐώρασαν ὁ Ποταμός, καὶ ὁδεύοντες ἐκ Καραβᾶ, ἔφθασαν εἰς τὸ ἔξωθι τοῦ Ποταμοῦ ναῖδριον «Προφήτης Ἠλίας» καὶ ἔστησαν ἐκεῖθεν, μὴ θελήσαντες νὰ εἰσέλθωσιν εἰς Ποταμόν. Μετὰ δὲ τὴν ἱερουργίαν τῆς ἐν Ποταμῷ «Παριωτίσσης» καὶ τὴν ἔξοδον τῆς Μυρτιδιώτισσας εἰς λιτανεῖαν ἀπὸ τὴν κοινόπολιν Ποταμόν, τότε, λέγομεν, οἱ Καραβίται ἐπλησίασαν ἐν σώματι τὴν ἱερὰν Εἰκόνα εἰς τὸ νεκροταφεῖον «Πέντε Ἄγιοι» καὶ ὁ τότε ἐπιζῶν σοφὸς καὶ λίαν ἐγκυκλοπαιδικώτατος ἄριστος Δημοδιδάσκαλος Καραβᾶ Δημήτριος Διακόπουλος ἀνέβασεν ἐφ' ὑψηλοῦ τὸν ἄριστον μαθητὴν τῆς Ἀ', τάξως του Παναγιώτην Βαγγῆν, ὅστις ἐνώπιον τῆς Εἰκόνας καὶ τοῦ τότε Σεβασμιωτάτου Ἐπισκόπου Κυθήρων Εὐθύμιου Καββαδιᾶ, προσεφώνησε τὴν Θεομήτορα Μυρτιδιώτισσαν, διὰ λαλιᾶς λίαν ἐμπνευσμένης καὶ βαθυστοχάστου ἐννοιῶν, ἐκφραζούσης τὸ πικρὸν παράπονον καθ' ὃ ἐν τῷ δρομολογίῳ δὲν συμπεριλαμβάνετο ὁ Καραβᾶς. Ἡ ῥητορικὴ, ἡ εὐφράδεια καὶ ὁ τόνος τῆς λαλιᾶς τοῦ μαθητοῦ ἐκείνου, κατεσκευάζοντο μέχρι δακρύων τὸ πλῆθος ἐκεῖνο, πολλῶ δὲ μᾶλλον τὸν ἀείμνηστον ἐκείνον Ἐπίσκοπον, ὅστις μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς Εἰκόνας εἰς «Λοιμῶνα» πρὸς «Μυρτιδιᾶ», μετέλλαξε δρομολόγιον καὶ προσεκόμισε τὴν «Μυρτιδιώτισσαν» εἰς Καραβᾶν. Τὸ τί, ἔγεινεν εἰς Καραβᾶν τότε, εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγράψῃ ὁ κάλαμος μας κατὰ τὴν ἱστορικὴν πρώτην ἔλευσιν τῆς Εἰκόνας. Ἐκτοτε παρήλθον 32 ἔτη! καὶ ἡ Εἰκὼν δὲν ἤρχετο εἰς Καραβᾶν. Ἐφέτος παρετηρήθη ζωηρὰ ἀνακίνησις τοῦ ζητήματος τοῦ δρομολογίου περὶ μετατροπῆς αὐτοῦ, ὅπως τοῦ λοιποῦ ἐπισκέπτεται καὶ τὸν Καραβᾶν ἡ «Μυρτιδιώτισσα». Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Καραβᾶ Ἀριστείδης Διακόπουλος μετὰ τοῦ κ. Παναγ. ἱερέως Ε. Κρίθαρη, ἐντολοδόχοι τῆς κόμης Καραβᾶ, προσελθόντες εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κυθήρων πρὸ τοῦ Πάσχα, συνεζήτησαν τὸ ζήτημα τῆς Εἰκόνας καὶ ἀφοῦ εἶδον, ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν ἀμέσως νὰ γίνῃ ἡ ρύθμισις τοῦ ζητήματος τοῦ δρομολογίου καὶ ἐορτολογίου, ὥστε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Καραβᾶν ἡ

Εἰκὼν κατὰ τὴν ἐβδομάδα τῆς Διακαινησίμου, παρεκάλεσαν τότε, νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τοὺς Καραβίτας, ὅπως τὴν παραλάβωσιν ἐκ τοῦ θρόνου της, ἄλλην ἡμέραν καὶ ἐποχὴν. Ὁ Σεβασμιώτατος κατόπιν ψηφίσματος τῆς Κοινότητος Καραβᾶ, καθ' ὃ παρεκλήετο, νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἔλευσις τῆς Εἰκόνης εἰς Καραβᾶν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀγίας Τριᾶδος ἐφέτος, καὶ ὅτι τὸ ἐπόμενον 1934, ἀπαιτοῦν οἱ Καραβίται ἐν τῷ δικαίῳ των, ὅπως τὸ ζήτημα τῆς ρυθμίσεως τοῦ δρομολογίου τῆς Εἰκόνης λυθῇ ὁριστικῶς ἐν κοινῇ συνεδρίᾳ τῶν ἀξιολόγων κ. κ. Προέδρων τῆς Νήσου, εἰς οὓς ὡς ἐγγώριος περιουσία ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν των, καὶ τροποποιήσουν τὸ δρομολόγιον τῆς Διακαινησίμου, οὕτως ὥστε νὰ ἔρχεται ἡ Εἰκὼν εἰς Καραβᾶν ἢ πρὸ τῆς Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου ἢ μετ' αὐτήν. Ὁ Σεβασμιώτατος ἐπέτρεψε τὴν ἔλευσιν τῆς Εἰκόνης κατὰ τὴν ἄνω ἡμέραν καὶ δι' ἐγκυκλίου τοῦ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καθώρισε τὸ δρομολόγιον τῆς ἐξόδου πρὸς Καραβᾶν.

2ον) **Ἐξοδος τῆς Εἰκόνης, ἡ διαδρομὴ αὐτῆς 2 Ἰουνίου 1933.** Συμφωνῶς τῷ δρομολογίῳ τῆς ἄνω ἐγκυκλίου, κατὰ τὴν Παρασκευὴν (Ἀγ. Πατέρων), οἱ εὐσεβεῖς κάτοικοι τοῦ χωρίου «Καλοκαιρινῶν» παρέλαβον ἐν λιτανείᾳ τὴν Εἰκόνα ἐκ «Μυρτιδίων» εἰς τὸ χωρίον των καὶ ἐκείθεν εἰς Πιτσιανίτικα.

3—6—1933. Ἡμέρα Σάββατον. Ἐκ Πιτσιανιάνικων ἡ Εἰκὼν ἐν λιτανείᾳ ἐφθάσεν εἰς τὸ χωρίον Λόκανα. Οἱ κάτοικοι ἐν καταφανῇ συγκινήσει ὑπεδέχθησαν τὴν ἐν τῷ Ναῷ Ἀγίου Ἐλευθερίου, κατὰ πρῶτην φορὰν, ὥστε δικαίως καὶ οἱ Λοκανιώται ἡσθάνθησαν ψυχικὴν συγκίνησιν καὶ ἀγαλλίασιν. Εἰς τοὺς συνοδοὺς τῆς Εἰκόνης προσέφεραν φιλοξενίαν καὶ περιποίησιν. Ἐξαιρετικὴν περιποίησιν καὶ φιλοξενίαν ἐπέδειξεν ὁ ἀρχοντικὸς οἶκος τοῦ ἀξιολόγου κ. Ἰωάννου Καρύδη οὐτινος ἡ ἐριτίμος, εὐγενεστάτη καὶ ἀξιότιμος σύζυγος Κα Καρύδη προσέφερον ἀναψυκτικά, ἐφ' ᾧ ἐκφορᾶμεν αὐτῇ τὰς θερμότητας ἡμῶν εὐχαριστίας.

Ἐκ Λοκάνων, οἱ Λοκανιώται μετὰ προσελθόντων Ποταμιτῶν, συνώδυσαν τὴν Εἰκόνα εἰς τὸν ἐν Ποταμῷ καθεδρικὸν Ναὸν «Πατριωτίσεως».

4 Ἰουνίου 1933. Ἡμέρα Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς. Κατανυκτικώτατῃ ἐγένετο ἡ ἱερουργία μετὰ γονυκλισίας. Ὁ Ποταμὸς παρουσίαζεν ὄψιν Νέας Παρασκευῆς Διακαινησίμου. Ἐνεκεν τῆς ἡμέρας οἱ κάτοικοι πολλῶν χωρίων εὐρίσκοντο διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ Ποταμοῦ. Πλείστοι Καραβίται εἶχον ἀνέλθει εἰς Ποταμὸν διὰ νὰ παραλάβουν τὴν εἰκόνα. Τὴν 3ην ὥραν μ. μ. ἡ Εἰκὼν τῆς «Μυρτιδιωτίσεως» ἐν λιτανείᾳ πάντοτε, ἐφέρετο πλεον πρὸς τὸ εὐσεβὲς καὶ φιλόδοξον χωρίον Καραβᾶν. Οἱ κώδωνες τοῦ ἐνὸς κωδωνοστασίου Ἀγ. Χαράλαμπος μετὰ τοῦ βαρέως καὶ ὀγκώδους κώδωνος τοῦ ἑτέρου κωδωνοστασίου ἐκχωφαντικῶς ἐκρούοντο,

ἐξαγγέλλοντες χαρμολύπῃ τὴν ἀνεκλάλητον ἐκείνην χαρὰν τῆς προσεγγίσεως τῆς Εἰκόνης. Πάραντα ἐν συναγεμῷ ἀπαξάπαντες οἱ κάτοικοι ἐξῆλθον, μετὰ τῶν εὐλαβῶν ἱερέων μας καὶ λαβάρων, καὶ προὑπήντησαν τὴν Εἰκόνα εἰς τὰ ὄρια τῆς Κοινότητος Καραβᾶ—Ποταμοῦ. Κατόπιν ψάλλοντες τὸν ἀγγελικὸν ὕμνον «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ», συνώδυσαν τὴν εἰκόνα εἰς τὸν ναὸν Ἀγίου Χαράλαμπος εἰς δὲν ἐγένετο κατανυκτικώτατος ἐσπερινὸς μετὰ γονυκλισίας καὶ ἀρτοκλασίας.

5 Ἰουνίου 1933. Ἡμέρα Δευτέρα Ἀγίου Πνεύματος. Οἱ κώδωνες τοῦ Ναοῦ Ἀγίου Χαράλαμπος λίαν πρωτὶ ἐκάλουν χαρμολύπῃ τὸν εὐσεβῆ λαὸν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Αἱ εἰκόνες «Παναγίας Μυρτιδιωτίσεως» μετὰ τῆς εἰκόνης «Ἀγίας Τριᾶδος» ἐφέροντο εἰς λιτανεῖαν ἀνὰ τὴν κόμην. Ἐπὶ τῆς γαφύρας τῆς ρεμματίας τῆς δροσολούστου πηγῆς «Ἀμὲρ-Ἀλῆ» ἡ Ἀμυργιᾶ, ἡ συνοδεία ἐσταμάτησε καὶ ἐλήφθησαν φωτογραφίαι. Ἐπανελθουσῶν τῶν εἰκόνων, ἐγένετο κατανυκτικώτατῃ ἱερουργία χοροστατούντων τῶν εὐλαβῶν ἀδελφωμάτων ἱερέων μας κ. κ. Εὐαγγέλου Κρίθαρη, Μηνᾶ Κορωναίου καὶ τῶν καλλιφόνων ψαλτῶν κ. κ. Ποτήρη καὶ Ραφτοπούλου.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ὁ Ἐκκλ. Ἐπίτροπος τῆς Μονῆς Μυρτιδίων κ. Σαράντος Διακόπουλος ἀνεκοίνωσεν, ὅτι ὁ κ. Παναγ. ἱερέως Εὐαγγέλου Κρίθαρης εἰς μνήμην, αἰδίδιον τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σταματίκῃς πρεσβυτέρας ἱερέως Εὐαγγ. Κρίθαρη, προσέφερεν 60.000 δραχμὰς, ὡς δώρεον πρὸς ἀγορὰν μαρμαρίνου πολυτελοῦς θρόνου τῆς Εἰκόνης «Παναγ. Μυρτιδιωτίσεως», εἰς τὸν ἐν Μυρτιδίῳ Ναὸν της, οὕτως ἡ ἔλπις ἦτο αἰσθητὴ ἀπὸ τῆς κτίσεως τῆς Μονῆς. Εὐθὺς μετὰ τὴν ἐν λόγῳ δωρεάν, ὁ δημοδιδάσκαλος κ. Πάνος Δημ. Διακόπουλος ἐπεξηγήσεν εἰς τὸ ἐκκλησίασμα, τὸ πῶς ἐγένετο τὸ ταῦτα, καθ' ὃ, ἡ Παναγία Μυρτιδιώτισσα ἐπανεδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ φῶς τῆς ἀπολεσθείσης ὁράσεως τοῦ ἀριστεροῦ του ὀφθαλμοῦ.

Εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς Ἀγίας Τριᾶδος Καραβᾶ, προσῆλθον πλείστοι προσκυνῆται ἐκ τῆς Νήσου δι' αὐτοκινήτων, ἰδίως ἐκ Μυλοποτάμου, Φρατσίων, Ποταμοῦ, Χώρας καὶ Λιβαδίου. Μετὰ τὴν ἱερουργίαν οἱ προσκυνῆται ξένοι μας, χωρισθέντες καθ' ὁμάδας ἐπεσκέφθησαν τὰς ἀρίστας πηγὰς τῶν μεταλλικῶν ὑδάτων τῶν πηγῶν «Μαγγάνου ἢ Λοντροῦ» καὶ «Πορτοκαλιάς». Ἐκεῖ ἐγενεμάτισαν πίνοντες τὸ ἀμβρόσιον καὶ χωνευτικώτατον σιδηροῦ χον ὕδωρ τῶν ἄνω πηγῶν καὶ συνάμα ἀπεθαυμάζον τὰ περὶ κατάφυτα καὶ καλλιεργημένα τοπεῖα, ἅτινα κατὰ τὸν καθηγητὴν Πανεπιστημίου Λαμβέρην, ἐν τῷ βιβλίῳ του «περὶ τῶν ἐν Κυθήροις σιδηροῦχων ὑδάτων», ἐξυμνεῖ, ὡς Ἑλβετικὰ τοπεῖα.

Ἐκ τῶν πηγῶν καὶ τοῦ κελαρύζοντος ὑδατος τοῦ μικροῦ ποταμίου Καραβᾶ, οἱ

ξένοι μας ἐπισκέπται ἐπανῆλθον εἰς τὰ κέντρα τῆς κόμης καὶ ἐκεῖ διεσκέδασαν εἰς τὰ καταστήματα τῶν κ. κ. Παναγιώτου Τζωρτζοπούλου, Δημητρίου Σουρῆ, Εὐαγγέλου Βενάρδου, Κωνσταντίνου Μέντη καὶ λοιπῶν.

Ἐσπέρα τῆς 5—6—33. Τὴν 3ην μ. μ. ὁ μέγας κώδων μετὰ τῶν ἄλλων δύο τοῦ ναοῦ Ἀγίου Χαράλαμπος ἐκάλεσεν εἰς συνάθροισιν τοὺς πιστοὺς, οἵτινες κατὰ τὸ πρόγραμμα παραλαβόντες τὴν Εἰκόνα τῆς Μυρτιδιωτίσεως, μετέφεραν αὐτὴν ἐν λιτανείᾳ εἰς τὸν ἕτερον ὡραιότατον Βυζαντινὸν ναὸν τῆς «Παναγίας Δεσποίνης» εἰς θέσιν «Βουνό», ἐνθα ἐτελέσθη κατανυκτικώτατος ἐσπερινός, τοῦ πλήθους κατόπιν ἐπιστρέψαντος εἰς τὰ κέντρα τοῦ Καραβᾶ.

6 Ἰουνίου 1933. Ἡμέρα Τρίτη. Ἐπιστροφή τῆς εἰκόνης εἰς τὸν θρόνον της. Ἡ διαδρομὴ αὐτῆς.

Λίαν πρωτὶ οἱ κώδωνες Ἀγίου Χαράλαμπος καὶ Παναγίας Δεσποίνης ἐκάλουν τοὺς πιστοὺς, ὅπως προσέλθωσιν εἰς τὸν Ναὸν «Δεσποίνης» καὶ μεταφέρωσι τὴν εἰκόνα εἰς τὸν ἐν Μυρτιδίῳ θρόνον της. Οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος Καραβᾶ ἐν συναγεμῷ, σύσσωμοι, συνέλθοντες μετὰ τὴν ἱερουργίαν παρέλαβον τὴν Εἰκόνα καὶ ψάλλοντες δοξολογίας ἀνεχώρησαν ἐκ Καραβᾶ, ὁδεύοντες πρὸς τὴν Μονὴν Μυρτιδίων.

Ἡ λιτανεῖα φθάσασα εἰς Ἀγίαν Ἀναστασίαν ἔστη ἐπὶ ἡμίωρον πρὸς προσκύνῃσιν τῶν κατοίκων τοῦ συνοικισμοῦ. Ἐκείθεν πορευομένη ἐφθάσεν εἰς Ποταμόν. Παρελθούσης ὥρας, ἡ λιτανεῖα ἐφθάσεν εἰς Ἀρωνιάδικα. Ἐνταῦθα κάμνομεν ἀξέπαινον μνεῖαν διὰ τὸν ἐγκριτον δημοδιδάσκαλον Ἀρωνιαδίκων ἀξιότιμον κ. Ἀγγελὸν Κασσιμάτην ὅστις ἡγούμενος τῶν μαθητῶν του ἐξῆλθε πρὸς ὑποδοχὴν τῆς σεπτῆς Εἰκόνης καὶ συνώδυσεν αὐτὴν ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις εἰς τὸν ἐν Ἀρωνιαδικοῖς ναὸν πρὸς προσκύνῃσιν. Ἐκείθεν ἡ λιτανεῖα ἐφθάσεν εἰς «Ἀρέους». Οἱ κάτοικοι ὑπεδέχθησαν μετ' ἐμπροσπουσαν εὐγένειαν καὶ τιμητικώτατα ἐφιλοξένησαν ἡμᾶς ἐφ' ᾧ καὶ ἡμεῖς θερμότητας ὑπερευχαριστοῦμεν αὐτοὺς. Ἐξ Ἀρέων ἐφθάσαμεν εἰς Μυλοποτάμον οὕτως οἱ κάτοικοι ὑπεδέχθησαν ἡμᾶς εὐγενέστατα καὶ ὑπερευχαριστοῦμεν αὐτοὺς. Τὸ πλῆθος διεσπάρη εἰς τὰ δροσερά καὶ παχύσκια μέρη τοῦ δροσολούστου χωρίου Μυλοποτάμου καὶ ἐγενεμάτισεν. Παρελθούσης ὥρας, ἡ λιτανεῖα ἐξηκολούθησεν τὴν πορείαν της καὶ φθάσασα εἰς «Καλοκαιρινὸς» ἐστάθμευσεν ἐπὶ ἡμίωρον ἐνθα οἱ κάτοικοι ἐφιλοξένησαν λίαν εὐγενῶς τὰς Καραβίτας καὶ ἐκφορᾶμεν αὐτοῖς τὰς θερμότητας εὐχαριστίας ἡμῶν. Ἐκ Καλοκαιρινῶν, ἡ λιτανεῖα ἐφθάσεν εἰς τὴν Μονὴν Μυρτιδίων συνακολουθησάντων καὶ πολλῶν Καλοκαιρινιωτῶν. Τὸ ἐσπέρας ἐγένετο μέγας ἐσπερινός καὶ μετ' αὐτὸν οἱ ἀξιότιμοι κ. κ. Ἐπίτροποι τῆς Μονῆς παρέσχον πᾶσαν ἐνκομίαν καὶ το-

ποθέτησιν τῶν προσκυνητῶν εἰς τοὺς ξανῶνας τῆς Μονῆς πρὸς δὲ καὶ δεξιῶσιν αὐτῶν ἐν τῷ ἡγουμενεῖῳ. Σημειοῦμεν ἔτι ὅτι πολλοὶ τῶν συνωδευσάντων τὴν θαυματουργὸν Εἰκόνα ἀπὸ τὸ λεγόμενον «πρόβγαλμα» ἠκολούθησαν ἀνυπόδητοι μέχοι τοῦ ναοῦ καὶ προσκυνήσαντες ἀφίερωσαν τὸ «τάμιά των» ἐν οἷς καὶ ὁ δημοδιδάσκαλος κ. Πᾶνος Δ. Διακοπούλος μετὰ γενομένην δέησιν ἐκρέμασεν εἰς τὴν Εἰκόνα τὸ τάμιά του, ἥτοι χρυσοῦν ὀφθαλμόν.

7 Ἰουνίου 1933. Ἡμέρα Τετάρτη. Λίαν πρῶτ' ἐγένετο κατανυκτικώτατη λειτουργία ἱερουργήσαντος τοῦ ἡγουμένου, μετὰ τοῦ ἱερέως Ποταμοῦ Κυριάκου Χλαμπέα, δεηθέντων ὑπὲρ τῶν Καραβιτῶν.

Ἐπιστροφὴ Καραβιτῶν εἰς Καραβᾶν. Ἐκ τῆς Μονῆς οἱ Καραβίται ἐπιστρέφοντες διήλθον ἐκ Μυλοποτάμου, ἔνθα παρετέθη γεῦμα αὐτοῖς εἰς τὸ καφενεῖον τοῦ κ. Παναγιώτου Μεγαλοκονόμου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος πολλαὶ προπόμεναι ἐγένοντο, ποιήματα, ᾄσματα κλπ. ἔξεφωνήθησαν ὑπὸ τῶν Καραβιτῶν ἐκφράσαντες συνάμα καὶ τὰς εὐχαριστίας των πρὸς τοὺς ἀξιολύτους κατοίκους Μυλοποτάμου, διὰ τὴν δεξίωσιν, περιποίησιν καὶ εὐγένειαν αὐτῶν.

Ἐν τῷ γεύματι ὁ κ. Μηνᾶς Β. Κρίθαρης ἢ Μπαλομένος ἐξεφώνησε 2 εὐτράπελα ποιήματα με ἀριστοτεχνικὴν δεξιότητα, ἀποσπᾶσας τὰ συγχαρητήρια τῶν συνδαιτημόνων. Κατόπιν ἐτραγούδησεν ὡραιότατον ᾄσμα ἢ Κα Μαριγούλα σύζυγος Ἀλεξίου Τζωρτζοπούλου Ὡσαύτως ἢ Κα Μαρία Γερασίου Μπόνου καὶ ἢ Μηλιά χήρα Μ. Διακοπούλου, ἐτραγούδησαν ὡραιότατα ᾄσματα ἐπαινέσασαι τὴν φιλοξενίαν τῶν κατοίκων Μυλοποτάμου. Ἐν τέλει ἐτραγούδησεν ἢ κ. Μαρία χήρα Α. Διακοπούλου «ἡ Ἐρῶντισσα», τὸ ἑξῆς κάτωθι συγκινητικώτατον ᾄσμα:

«Στὴν τάβλα πὺν καθόμαστε, σὲ τοῦτο [τὸ τραπέζι, τὸν ἄγγελον φιλεύουμε καὶ τὸν Χριστὸν [βλογοῦμε. Καὶ τὴν Κυρὰ τὴν Παναγιά τοὺς 12 [Ἀποστόλους τὸ ἅγιον Πέτρο Ἀρχηγὸν δῶρο νὰ μᾶς [χαρίσῃ ν' ἀνοίξῃ τὸν Παράδεισον νὰ μᾶς ἐσθ[γιανίσῃ, νὰ κόψουμε τριαντάφυλλα κι' ὕστερα [νὰ σφαλίσῃ νὰ πᾶν νὰ τὰ μαδίσουμε με' Ἀριστο[κρατία,

νὰ πᾶμε νὰ ραντίσωμε ὅλοι τὴν Πα[ναγία. Πὺν μᾶς ἐκαταδέχτηκε καὶ ἦρθε στὸ [χωριό μας νὰ γιάνουνε οἱ πόνοι μας καὶ ὁ ἀνα[στεναγμός μας. Τριάντα χρόνια εἶχαμε καὶ μεῖς νὰ τὴν [ἰδοῦμε, γι' αὐτὸ καὶ με' εὐλάβειαν πολλὴν θεο[μῶς τὴν προσκυνοῦμε. Ἀν τὴν ἐθέλει ὁ Καραβᾶς γιὰ τὰ συμ[φέροντά του, τὴν ἀγαπᾷ, τῆς ἔστησε, τὸν θρόνον στὴν [καρδιά του».

Μετὰ τὸ γεῦμα, χοροὶ ἐστήθησαν ἐν τῇ πλατείᾳ Μυλοποτάμου, φωτογραφίαι ἐλήφθησαν, ἐπισκέψεις ἐγένοντο εἰς τὰ ἀξιοθέατα μέρη καὶ τέλος τὴν 3ην μ. μ., ἀφοῦ πρότερον εὐχαριστήσαμεν θερμότερα τοὺς κατοίκους ἀνεχωρήσαμεν διὰ Καραβᾶν.

Οὕτως ἔληξεν ἡ ἱστορικὴ ἐορτὴ τῆς Ἀγίας Τριάδος ἐν Καραβᾶ, ὡς καὶ ἡ ἐπαναφορὰ τῆς Εἰκόνης Μυρτιδιώτισσης κλπ., ἡ ὁποία ἐκτὸς τῆς ἀνυψώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ φρονήματος, ὠφέλησε καὶ οἰκονομικῶς τὴν Μονὴν Μυρτιδίων, διότι αἱ εἰσπράξεις τοῦ Καραβᾶ ἀνῆλθον εἰς τὸ σεβαστὸν ποσόν, μετὰ τῆς προμνησθείσης δωρεᾶς τοῦ κ. Π. Ε. Κρίθαρη, εἰς 75.400 δραχμάς.

Ἡ ἐορτὴ αὕτη, ἔμεινε καὶ θὰ μένῃ ἱστορικὴ, ὅχι μόνον διὰ τὸν Καραβᾶν ἀλλὰ καὶ δι' ὁλόκληρον τὸ Κυθηραϊκὸν Κοινόν, τὸ ὁποῖον ἔμεινε κατενθουσιασμένον καὶ πλείστα εὐμενῇ σχόλια ὑπὲρ τῶν Καραβιτῶν ἠκούσθησαν.

Ἐν τέλει, ὡς Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Καραβᾶ, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἐκφράσω τὰς θερμότητας εὐχαριστίας μου πρὸς τοὺς συντρέξαντάς με διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐορτῆς, εἰς ἅπαντας τοὺς Καραβίτας, ἰδίᾳ δὲ ποιούμεθα μνησίαν ἰδιαίτερώς, τοὺς ἀξιολύτους κ. κ. Πᾶνον Δ. Διακοπούλον δημοδιδάσκαλον, Παναγιώτην Χαράλ. Εὐγενικὸν γραμματέα, Μηνᾶν Ν. Τζωρτζοπούλον, Θεοδ. Ν. Τζωρτζοπούλ. Ἐμμ. Π. Κουμέσον καὶ τοὺς καταστηματαρχὰς τοῦ Καραβᾶ κ. κ. Κ. Μέντην, Π. Ἀντ. Τζωρτζοπούλον, Εὐαγ. Βενάρδον καὶ Δ. Σουρῆν, οἵτινες διὰ τοῦ λόγου των καὶ τῆς δραστηρίας ἐνεργείας των, συγκήγησαν, ὥστε σύσσωμος ὁ Καραβᾶς νὰ συνωδεύσῃ τὴν σεπτὴν Εἰκόνα κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν της εἰς Μυρτιδίαν.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΔΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΟΝ ΚΟΥΡΕΙΟΝ ΕΝ ΠΟΤΑΜῳ

Τὸν παρελθόντα μῆνα ἤρχισε λειτουργοῦν ἐν Ποταμῷ Ἀμερικανικὸν πολυτελέστατον κοιμωτήριον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ συμπολίτου κ. Κωνστ. Βενάρδου.

ΠΡΟΛΟΓΩΓΗ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

Ὁ ἐν τῷ Ἡμεγυμνασίῳ Ποταμοῦ, καθηγητὴς κ. Κυριαζῆς προήχθη εἰς πρωτοβάθμιον καθηγητὴν ἐν τῷ αὐτῷ Ἡμεγυμνασίῳ.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΜΑΣ

Ἀρραβῶνες

Ὁ κ. Χαράλαμπος Σάμιος καὶ ἡ Λίς Σοφία Μανέα ἐμνηστεύθησαν.

Θάνατοι

Ἀπεβίωσεν ἐν Ποταμῷ τὴν 13ην Ἰουνίου ἡ Ἡλιοστάλακτη Κεχαγαδέλη, ἑτῶν 85.

Ἀπεβίωσε τὴν 21ην Ἰουνίου ἐν Ποταμῷ ὁ Παναγιώτης Θεοδ. Τσαμπηρᾶς, ἑτῶν 72.

Ἀφίξεις

Ἀφίχθησαν τὸν παρελθόντα μῆνα εἰς τὴν νῆσον μας ἐπανερχόμενοι ἐξ Αὐστραλίας οἱ κ. κ. Θεόδ. Κορωναῖος καὶ Γεώργ. Σίμος.

ΓΕΝΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΒΡ. Γ. ΤΡΙΑΡΧΗ

ΚΑΛΛΕΡΓΗ 114 ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Καταρτίζονται ἀρτίως ἐν πᾶσι τοῖς μαθήμασι παρ' εἰδικῶν Καθηγητῶν μαθηταὶ Γυμνασίου καὶ ὑποψήφιοι Πανεπιστημίου. Διδάκτρα λογικά. Ἰδιαίτερώς δίδονται μαθήματα καὶ ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν μαθητῶν τῶν διαμενόντων οὐ μόνον ἐν Πειραιεὶ ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀθήναις.

Πληροφορίαι ἢ ἐν τῷ Φροντιστηρίῳ ἢ ἐν τῷ Ἑλληνογαλλικῷ Γυμνασίῳ Α. Οἰκονομοπούλου Τσαμαδοῦ 54 Πειραιεύς.

ΤΑΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΣΑΣ
ΣΤΟΥ ΨΑΛΙΔΑ
ΤΣΑΜΑΔΟΥ 49 Γ.

ΟΙ ΚΥΘΗΡΙΑΙΟΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Η ΚΥΘΗΡΑΪΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΝΕΙ ΕΚΔΡΟΜΗΝ ΔΙΑ ΚΥΘΗΡΑ

Ἡ Κυθηραϊκὴ Ἀδελφότης Πειραιῶς — Ἀθηνῶν ἐνδίδουσα εἰς τιμητικὴν πρόσκλησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίας Μόνης καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς ὅπως παράσχῃ τὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς συμπολίτας μας ἵνα κατέλθωσιν εἰς Κύθηρα, ἀπεφάσισε κατ' ἀρχὴν κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου αὐτῆς τῆς 6 παρ. μηνὸς τὴν διενέργειαν ἐκδρομῆς εἰς Ἀγίαν Μόνην κατὰ τὴν 6 Αὐγούστου ἐ. ἔ.

Ἡ πραγματοποιήσις τῆς ἐκδρομῆς θὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τῶν ἀπαντήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Μονῆς καὶ τοῦ Προέδρου Φιλιππινιάνων, πρὸς οὓς ἀπεστάλησαν σχετικὰ ἔγγραφα, ἐὰν ἡ ὁδὸς ἀπὸ Διακοφτίου μέχρι τῆς Μονῆς εἶναι τελείως ἐτοιμὴ καὶ κατάλληλος διὰ τὴν ἀσφαλῆ μετάβασιν τῶν ἐκδρομῶν, δι' αὐτοκινήτων, εἰς τὴν Ἀγίαν Μόνην.

Μέχρι τῆς στιγμῆς ὅθεν, καθ' ἣν χαράσσονται αἱ γραμμαὶ αὗται, τίποτε δὲν εἶναι θετικόν, ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει πιστεύομεν ὅτι πάντα τὰ τυχόν ἐμπόδια θὰ ὑπερακοντισθῶν, πολὺ περισσότερον ἐφ' ὅσον πολλοὶ συμπολίται ὡς ἐπληροφόρηθησαν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἔσπευσαν νὰ δηλώσουν μετ' εὐχαριστήσεως συμμετοχὴν εἰς τὴν ἐκδρομὴν, ἥτις προβλέπεται ἀπὸ τοῦδε ὅτι θὰ εἶναι ἀπολύτως ἐπιτυχὴς ἀπὸ ἀπόψεως συγκεντρώσεως συμπολιτῶν καὶ ἀσφαλοῦς προσεγγίσεως.

Αἱ σκέψεις τοῦ Συμβουλίου, ὡς εἵμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, καθ' ἣν περίπτωσιν, ὅπερ πιθανότατον, ἀποφασισθῇ τελικῶς ἡ ἐκδρομὴ, ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Οἱ ἐκδρομεῖς θ' ἀναχωρήσωσιν ἐκ Πειραιῶς, τὴν 5 Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 8 μ. μ. διὰ τοῦ ταχύτερου καὶ μεγαλητέρου πλοίου τῆς Ἀκτοπλοίας, οὕτως ὥστε καὶ τὸ ταξίδιον νὰ εἶναι ἀνετον καὶ εὐχάριστον, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ προσέγγισις εἰς Διακόφτι ὅσον τὸ δυνατόν ἐνωρίτερον, πάντως πρὸ τῆς 7ης πρωΐνης τῆς 6 Αὐγούστου.

Τὸ Διοικ. Συμβούλιον καταβάλλει προσπάθειάς ὅπως τὸ εἰσιτήριο καθόδου καὶ ἐπιστροφῆς διὰ τοὺς ἐκδρομεῖς ὁρισθῇ εἰς τὸ χαμηλότερον ἐπίπεδον τιμῆς, οὕτως ὥστε νὰ γίνῃ προσίτον εἰς πάντας τοὺς συμπολίτας.

Κατὰ τὰς σκέψεις τοῦ Συμβουλίου, τὰς ὁποίας μεταδίδομεν πάντοτε μετ'

ἐπιφυλάξεως, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκδρομῆς, εἶναι πιθανὸν νὰ γίνῃ πανήγυρις ἐν Καραβᾷ κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ τεθῇ ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ ἀναγερόμενου ὑπὸ τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Πειραιῶς — Ἀθηνῶν ἀνδριάντος τοῦ Μεγάλου Εἰσεργέτου τῆς νήσου μας Εὐσταθίου Δηλαβέρη. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, τὸ Προεδρεῖον τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος δι' ἔγγραφον τοῦ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος Καραβᾶ, ἐζήτησε νὰ ὑποδείξῃ οὗτος εἰς τὸ Συμβούλιον τὸ καταλληλότερον μέρος εἰς τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν κατοίκων τοῦ Καραβᾶ, πρέπει νὰ στηθῇ ὁ ἀνδριάνς.

Κατ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Ἀδελφότητος ἡ μορφή τῆς ἐκδρομῆς θὰ διατηρηθῇ μέχρι τῆς ἀρίξεως τῶν συμπολιτῶν εἰς τὴν Ἀγίαν Μόνην οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν, τὴν ὁποίαν ἕκαστος τῶν ἐκδρομῶν δύναται νὰ καθορίσῃ ἀναλόγως τῶν ἀτομικῶν αὐτοῦ συνθηκῶν, πάντως ὁμως μὲ τὸ αὐτὸ εἰσιτήριο καὶ τὰς ἰδίας ἐκπτώσεις. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐλήφθη μετὰ τὴν ἐπικρατήσασαν σκέψιν ὅπως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκδρομῆς παρασχεθῇ εἰς τοὺς συμπολίτας ἡ εὐχέρεια νὰ παραμείνωσιν ἐν τῇ νήσῳ, πλησίον τῶν συγγενῶν τῶν, χωρὶς νὰ καταπονηθῶσιν διὰ τῆς ἐσπευσμένης ἐπιστροφῆς, τὴν ὁποίαν εἶχον αἱ προηγούμεναι ἐκδρομαὶ καὶ ἔνεκα τῆς ὁποίας ἀντὶ τῆς εὐχαριστήσεως μόνον καταπόνησιν ὑφίσταντο οἱ μετέχοντες τῆς ἐκδρομῆς συμπολίται.

Τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Ἀδελφότητος, θὰ παρατείνωσιν ἐπὶ δεκαήμερον, ἴσως, τὴν διαμονὴν τῶν ἐν τῇ νήσῳ καὶ θὰ ἐπισκεφθῶσιν ἅπαντα τὰ χωρία, ἵνα ἀντιληφθῶσιν ἰδίους ὁμῆμασι τὰς ἀνάγκας ἐκάστου ἐξ αὐτῶν καὶ τὰ ἐπιτελούμενα κοινωφελῆ ἔργα, τὰ ἔχοντα ἀνάγκην οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, οὕτως ὥστε καθ' ἣν περίπτωσιν ζητηθῇ ποτὲ ἡ συνδρομὴ τῆς Ἀδελφότητος, ὡς συνέβη ἐσχάτως μετὰ τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀγίας Μόνης καὶ ὁδοῦ Ποταμοῦ — Ἀγίας Πελαγίας, ὧσιν ἐνήμερα καὶ ἐνεργῶσιν ὅσα ἐνδείκνυνται διὰ τὴν ἀποτελεσματικωτέραν ἐνίσχυσιν ἐκάστου τῶν ἔργων τούτων.

Κατ' ἄλλην, μὴ ἐξακριβωθεῖσαν πληροφορίαν, ἡ παραμονὴ τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ἐν Κυθήροις, ἀπο-

σκοπεῖ καὶ τὴν δημιουργίαν φιλικῆς ἀτμοσφαιρᾶς ἐν τῇ νήσῳ μετὰ τῶν κατοίκων τῶν δύο Δήμων, διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν, ἔνεκα τῶν ἐκλογῶν, διαρραγείσων σχέσεων διὰ καταλλήλων ἐνεργειῶν καὶ συγκεντρώσεων εἰς τὰς ὁποίας θὰ συμμεθέξουν ἐκπρόσωποι ὅλων τῶν χωρίων τῆς νήσου μας.

Πάντως, πάντα ταῦτα θὰ λάβωσι χώραν, ἐφόσον ἀποφασισθῇ τελικῶς ἡ ἐκδρομὴ, ὅπερ ὡς ἀναφέρομεν ἀνωτέρω δύναται νὰ θεωρηθῇ βέβαιον ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ μέχρι σήμερον ἐργασία τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τὸ ὁποῖον ἐγνωστοποίησε τὴν ἀπόφασιν του πρὸς τὰς Κυθηραϊκὰς ὁργανώσεις Ἀθηνῶν καὶ Ἀλεξανδρείας καλοῦν ταύτας ὅπως συμμεθέξουν διὰ τῶν μελῶν τῶν εἰς τὴν ἐκδρομὴν.

Τὴν πεποίθησίν μας περὶ πραγματοποίησεως τῆς ἐκδρομῆς ἐνισχύει τὸ γεγονός ὅτι τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἀπέστειλε διὰ τοῦ ταχυδρομείου πρὸς τοὺς συμπολίτας Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν τὴν κατωτέρω ἐγκύκλιον, γνωρίζον τὴν ἀπόφασιν του καὶ καλοῦν τούτους ὅπως ἐφ' ὅσον σκέπτονται νὰ μεταβῶσιν εἰς Κύθηρα, ἀναβάλωσι τὸ ταξίδιον τῶν μέχρι τῆς 5 Αὐγούστου ἐ. ἔ.

Ἀριθ. Πρωτ. 20

Ἐν Πειραιεὶ τῇ 21 Ἰουνίου 1933

Ἀγαπητὲ Συμπολίτα,

Ἡ ἡμετέρα ἀδελφότης κατεχομένη ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ὅπως οἱ συμπολίται μας ἐπισκεφθῶσι τὴν γενέτειραν καὶ σπουδαιώσωσιν ἐτι μᾶλλον τοὺς πατριωτικὰς δεσμούς μετ' αὐτῆς, ὑπέκρινε δ' ἅμα καὶ εἰς πρόσκλησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς νήσου μας «Ἀγίας Μόνης», ἀπεφάσισεν ὅπως διοργανώσῃ ἐκδρομὴν εἰς τὴν ἐν λόγῳ Μόνην τὴν 6ην Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἐπὶ τῇ εορτῇ τοῦ Σωτήρος. Δι' ὅπερ φέρομεν εἰς γνώσιν ὑμῶν τοῦτο ἀπὸ τοῦδε ἵνα, ἐὰν προτίθεσθε νὰ μεταβῆτε εἰς Κύθηρα, κανονίσῃτε τὸ ταξίδιον σας κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐποχὴν καὶ πρὸς μεγαλητέραν ὑμῶν εὐχαρίστησιν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν πληρεστέραν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκδρομῆς.

Λίαν δὲ προσεχῶς θέλομεν παράσχῃ περισσότερας πληροφορίας περὶ τοῦ δρομολογίου, τῶν ναύλων καὶ λοιπῶν συναφῶν μετὰ τὴν ἐκδρομὴν.

Μετὰ τιμῆς καὶ ἀγάπης

Ὁ Πρόεδρος

ΔΙΟΝ. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς

ΣΤΑΜ. ΚΑΨΑΝΗΣ

Η ΚΥΘΗΡΑΪΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝ ΠΟΤΑΜΟΥ-ΑΓ. ΠΕΛΑΓΙΑΣ

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπισκευῆς καὶ συντη-
ρήσεως τῆς ὁδοῦ Ποταμοῦ-Ἀγίας Πε-
λαγίας, ὡς ἀνεγράψαμεν εἰς τὸ προηγού-
μενον φύλλον μας, δι' ἐγγράφου τῆς πρὸς
τάς ἐνταῦθα καὶ ἐν Ἀθήναις Κυθηραϊ-
κὰς Ὁργανώσεις, ἐζήτησε τὴν ὑλικὴν
καὶ ἡθικὴν αὐτῶν ἐνίσχυσιν διὰ τὴν ἐκ-
πλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς ὑπάρξεώς της.
Ἐκ τῶν Σωματείων τούτων, πρώτη ἡ
Κυθηραϊκὴ Ἀδελφότης Πειραιῶς-Ἀ-
θηνῶν, ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος τῆς
ἐνίσχύσεως τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς ἡ
δὲ Γενικὴ Συνέλευσις τῆς Ἀδελφότητος
κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν αὐτῆς
ἐψήφισε κονδύλιον ἐκ δραχμῶν 3.000 ὅ-
περ ἐκ τυπογραφικῆς ἀβλεψίας ἡλλοιώ-
θη εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον εἰς
δραχμὰς 300.

Πλὴν τῆς προσφορᾶς αὐτῆς, τὸ Διοικ.
Συμβούλιον τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφό-
τητος Πειραιῶς, διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἔτι
περισσότερον τὴν Ἐπιτροπὴν Ἑράνων
καὶ τὸν ἐπιδιωκόμενον παρ' αὐτῆς σκο-
πόν, ἐν συνεννοίᾳ μετ' αὐτῆς, κατήρτι-
σεν ἐν Πειραιεὶ καὶ Ἀθήναις ἐπιτροπὰς
ἐκ τῶν ἐξῆς συμπολιτῶν: Ἀχιλ. Κρί-
θαρη, Χαρ. Γερακίτη, Σωτ. Τσαμπηρᾶ,
Ἑλένης Καρύδη καὶ Θεοδώρου Τρι-
φύλλῃ οἱ ὅποιοι θὰ περιέλθωσι τὰ
καταστήματα καὶ οἰκίας τῶν ἐνταῦθα
καὶ ἐν Ἀθήναις συμπολιτῶν πρὸς συλ-
λογὴν χρημάτων διὰ τὴν συγκέντρωσιν
ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλητέρου ποσοῦ.

Ἐκ παραλλήλου καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν
ὅπως διευκολύνῃ τὰς ἐργασίας τῶν ἐν
λόγῳ Ἐπιτροπῶν καὶ νομιμοποιήσῃ τρό-
πον τινα τὰς προσπάθειάς των, ἐκοινο-
ποίησε πρὸς ὅλους τοὺς συμπολίτας Πει-
ραιῶς καὶ Ἀθηνῶν ἐκκλησίαν θερμοῦ
περιεχομένου, δι' ἧς καθιστᾷ γνωστὴν
τὴν σύστασιν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ παρα-
καλεῖ ὅπως προθύμως οἱ συμπολίται
προσφέρωσι τὸν ὀβολόν των προκειμέ-
νου περὶ σκοποῦ ὑψίστης κοινῆς ὠφε-
λείας.

Παραθέτομεν ἐνταῦθα ὁλόκληρον τὸ
κείμενον τῆς κοινοποιηθείσης ἐκκλήσεως
ἵνα λάβωσι ταύτης γνῶσιν καὶ οἱ ἀξιό-
τιμοι κ. κ. συνδρομηταί μας καὶ συνεισ-
φέρωσι καὶ οὗτοι τὸν ὀβολόν των.

Ἐν Πειραιεὶ τῇ 21 Ἰουνίου 1933.
Ἀριθ. Πρωτ. 19

Ἀξιότιμε Κύριε Συμπατριώτα,

Ὡς γνωστὸν ἡ ὁδὸς Ποταμοῦ-Ἀγίας
Πελαγίας ἀποτελεῖ μίαν τῶν σπουδαιοτέ-
ρων ἀσχημάτων τῆς συγκοινωνίας τῆς νή-

σου μας ἅτε ἐξασφαλίζουσα τὴν ἐπιχει-
ρηματικὴν ταύτης μετὰ τοῦ κέντρου. Λαμ-
βανομένου δὲ ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ πυκνωτέρα
συγκοινωνία τῆς νήσου διενεργεῖται διὰ
τοῦ λιμένος τῆς Ἀγίας Πελαγίας, ὡς
περισσότερον προσφόρου εἰς τὰ διερχό-
μενα ἀιμόπλοια, εἶναι ἐπ' ἀνάγκης ὅπως
ἡ ὁδὸς αὕτη ἡ ἀγούσα ἀπὸ Ἀγίας Πε-
λαγίας εἰς Ποταμὸν διατηρεῖται πάντοτε
ἐν καλῇ καταστάσει διὰ τὴν ἀσφαλῆ καὶ
εὐχερῆ μεταφορὰν τῶν ἐπιβατῶν.

Πλὴν ὅμως ἐσχάτως, λόγῳ τῆς μεγά-
λης χρήσεως ταύτης ἀπὸ τὰ διάφορα
μέσα τῆς συγκοινωνίας ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ
ὅτι ἀπὸ μακροῦ χρόνου δὲν ἔχει ἐπι-
σκευασθῇ, ἔχει ὑποστῇ τοιαύτην φθοράν
ὥστε ν' ἀποβαίνει οὐ μόνον δυσχερὴς
ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνος ἡ χρησιμοποίησις
αὐτῆς διὰ τὴν δι' αὐτοκινήτων συγκοι-
νωνίαν. Ἡ κατάστασις αὕτη τῆς ἐν λό-
γῳ ὁδοῦ ἀλλὰ καὶ ἡ κρισιμότης τῶν οἰ-
κονομικῶν τοῦ κράτους, ὅπερ δὲ εἶναι
εὐκόλον νὰ προσέλθῃ ἀρωγὸν καὶ δι' ἡ
ταχέως εἰς τὰ τοιαῦτα ἔργα, ἡγάγεν ἐπι-
λέκτους καὶ ἐκ πατριωτικῶν αἰσθημάτων
ἐμφορομένους συμπολίτας μας εἰς τὴν
ἀπόφασιν τῆς, δι' ἰδιωτικῆς πρωτοβου-
λίας, ἐπιδιορθώσεως τῆς ἐν λόγῳ ὁδοῦ,
οἵτινες κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς ἀρμοδίας
ἀρχῆς συνέστησαν ἐπιτροπὴν πρὸς ἐπι-
σκευὴν καὶ συντήρησιν τῆς ὁδοῦ ταύτης
μετὰ τὸ δικαίωμα ὅπως ἐνεργήσῃ ἔρανον
μετὰ τῶν συμπολιτῶν καὶ τὸ προϊόν
τοῦ ἔρανου διαθέσῃ πρὸς τὸν σκοπὸν
τούτον. Ἡ ἐν λόγῳ δὲ ἐπιτροπὴ δι' ἐγ-
γράφου τῆς ἡτήσατο τὴν οἰκονομικὴν
ἐνίσχυσιν καὶ τῶν Κυθηραϊκῶν Ὁργα-
νώσεων καὶ τὴν ἀρωγὴν τῶν ἐνταῦθα
καὶ ἐν Ἀθήναις συμπολιτῶν μας πρὸς
ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τῆς.

Ἡ ἡμετέρα Ἀδελφότης τῆς ὁποίας τὸ
ἐνδιαφέρον ἐκίνησε πάντοτε πᾶν πα-
τριωτικὸν ἔργον, ἐπιθυμοῦσα νὰ ὑπο-
βοηθήσῃ τὸ ἔργον τῆς κεντρικῆς ἐπιτρο-
πῆς τῶν ἐράνων, κατήρτισεν ὑποἐπιτρο-
πὴν ἐκ συμπολιτῶν μας ἡ ὁποία προ-
σερχομένη πρὸς ὑμᾶς θέλει ζητήσῃ τὸν
ὀβολόν σας πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σπουδαίου
τούτου ἔργου καὶ παρακαλοῦμεν ὑμᾶς
ὅπως εὐαρεστούμενοι συνεισφέρητε τὸν
ὀβολόν σας, ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι ἡ πα-
τριωτικὴ σας αὕτη ἐνέργεια ἐξυπηρετεῖ
ζωτικώτατα συμφέροντα τῆς ἰδιαίτερας
μας πατρίδος.

Μετὰ πατριωτικῶν αἰσθημάτων καὶ ἀγάτης
Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γραμματεὺς
ΔΙΟΝ. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ ΣΤΑΜ. ΚΑΨΑΝΗΣ

Η ΚΥΘΗΡΑΪΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΣΥΝΕΧΑΡΗ ΤΟΝ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΝ ΕΠΙ ΤΗ ΔΙΑΣΩΣΕΙ ΤΟΥ

Ἡ κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ κ. Βενιζέλου
καὶ τῆς συζύγου του γενομένη ἀπόπειρα
δολοφονίας, ἡ ὁποία συνεκλόνησε τὸ
Πανελλήνιον διὰ τὴν ἀγρίαν πρωτοτυ-
πίαν της καὶ τὴν συμμετοχὴν κατ' αὐ-
τὴν προσώπων κατεχόντων ἀνωτέρας
ἐν τῇ διοικήσει τοῦ κράτους ἐξουσίας,
δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀρήσῃ ἀδιάφορον
τὴν Κυθηραϊκὴν Ἀδελφότητα Πειραι-
ῶς-Ἀθηνῶν, ἥτις ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ
καθ' οὗ ἐστρέφετο τὸ ἔγκλημα, ἀνεξαο-
τήτως πολιτικῶν ἀντιλήψεων τῶν με-
λῶν αὐτῆς, διαβλέπει τὴν μεγαλυτέ-
ραν πολιτικὴν φυσιογνωμίαν τῆς ἐπο-
χῆς μας. Τὸ Διοικ. Συμβούλιον ὅθεν,
εὐθὺς ὡς ἐπληροφορήθη τὴν ἀποτυχού-
σαν ἀπόπειραν ἔσπευσε νὰ συγκαρῇ τὸν
κ. Βενιζέλον διὰ τοῦ ἀκολούθου τηλε-
γραφήματός του.

κ. Ἐλευθέριον Βενιζέλον. Ἀθήνας
Κυθηραϊκὴ Ἀδελφότης Πειραι-
ῶς Ἀθηνῶν, ἐπὶ διασώσει ὑμῶν
καὶ ἐριτίμου συζύγου Σας ἀπὸ
στυγεράν δολοφονικὴν ἀπόπειραν
ὑποβάλλει θερμώτατα συγχαρητή-
ρια.

Κυθηραϊκὴ Ἀδελφότης
ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ — ΚΑΨΑΝΗΣ
Εἰς τὸ τηλεγράφημα τοῦτο ὁ κ. Βενι-
ζέλος ἀπάντησεν εὐχαριστῶν διὰ τῆς
κατωτέρω δημοσιευομένης ἐπιστολῆς του
Πρόεδρον Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότη-
τος Πειραιῶς-Ἀθηνῶν.
Φίλε κύριε,

Ἡ σύζυγός μου καὶ ἐγώ, βαθύ-
τατα συγκεκινημένοι ἀπὸ τὰς ὑπὲρ
ἡμῶν ἐκδηλώσεις σας ἐπὶ τῇ ἐν-
αντίον μας δολοφονικῇ ἀποπειρᾷ,
σὰς παρακαλοῦμεν νὰ δεχθῆτε
καὶ διαβιβάσητε εἰς πάντας τοὺς
φίλους τὰς θερμότητάς μας εὐχα-
ριστίας διὰ τὰ συγχαρητήρια καὶ
τὰς εὐχὰς Σας.

Μὲ φιλικώτατα αἰσθήματα
ΕΛΕΥΘ. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Κατόπιν ἐπιτυχῶν ἐξετάσεων ἐνώπιον
τῶν καθηγητῶν τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς
τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου, ἔλαβε τὸ
πτυχίον Ἱατρικῆς ὁ κ. Νικόλαος Κρί-
θαρης υἱὸς τοῦ ἐν Πειραιεὶ ἐγκατεστη-
μένου συμπολίτου κ. Ἑρμᾶν. Κρίθαρη.

ΣΚΙΤΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΡΑΒΑ

ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ... ΑΝΔΡΩΝ

ἽΟ τετραπέρατος μικρὸς ξεναγὸς μου.— Ἀπὸ τὸ Σχολεῖο, στοῦ Καραδήμου τὸ μαγαζί.— Σὺγκρονόις διαδύμων... προδωπικοπότητων!— Σηολένδης καὶ Ζαμβρακάκης ἐπὶ τῆς... οὐκνῆς!!— Ὁ Καραδᾶς πλῆθος δειγματο-
λόγιον ἐκλεκτῶν ἀνδρῶν!...

Μοῦχε γεῖναι πόθος μέγας νὰ ἐπισκεφθῶ καὶ νὰ γνωρίσω τὸν Καραδᾶ καὶ τὶς ὁμορφίες του. Μὰ Κυριακὴ λοιπὸν πρῶτ' πρῶτ' μ' ἔφεραν τὰ βήματά μου σ' αὐτὸ τὸ χωριὸ γιὰ νὰ τὰ χάσω κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὶς διαδοχικὰς ἐκπλήξεις πού δοκίμασα καὶ πού ὀρκίσθηκα πὼς θὰ φέρω στὴ δημοσιότητα, ἀν καὶ δὲν ὑπῆρξε ποτὲ χειριστὴς τοῦ καλάμου.

Μόλις φθάσῃ κανεὶς στὸ σχολεῖο, σκουντουφλᾷ στὸ πρῶτο καὶ θαυμάσιο ἔργο πολιτισμοῦ πού ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν κατοίκων ἔστησεν εἰς αἰώνιαν μνήμην τῶν εὐεργετῶν καὶ τῶν δωρητῶν τοῦ Καραδᾶ.

Γιὰ τὶς φυσικὰς ὁμορφίες τοῦ χωριοῦ θ' ἀποφύγω νὰ κάμω λόγον γιατί ἀφ' ἐνὸς εἶναι γνωστὰ καὶ ἀφ' ἐτέρου ἔχω τὸ «Γνωθὶ σ' αὐτόν» τοῦ συγγραφικοῦ μου ταλέντου, ὥστε νὰ μὴν ἀποπειραθῶ νὰ διαπράξω παρομοίαν... ἱεροσυλίαν!

Προχώρησα παίρνοντας τὸν καινούργιο ὁραιότατο δρόμο πού ὁδηγεῖ στὰ μαγαζιά. Ἀπὸ μικρὸς εἶχ' ἀκουστὰ τοῦ Καραδήμου τὸ μαγαζί.

Ὁ Καραδήμος εἶναι γέρος τώρα πού τὸν ἀγαπᾷ ὅλο τὸ χωριὸ, γιατί ἀπ' τὰ νειάτα του ἦταν ἀνοιχτόκαρδος καὶ γλεντιζές, δὲν εἶχε δὲ ἀφῆσει ἄνθρωπο γιὰ ἄνθρωπο πού νὰ πέρασε ἀπ' τὸ μαγαζί του, χωριανὸ ἢ ξένο, χωρὶς νὰ τὸν κεράσῃ τ' ὀλιγώτερο. Σὲ πολλοὺς ἔκανε καὶ τραπέζι καὶ ἄς μὴ... τοὺς γινώριζε!

Ἡ φιλοξενία του αὐτὴ καὶ ἡ παρομιώδης καλωσύνη του εἶχαν διαφημίσει σ' ὅλο τὸ νησί τὸν ἐκλεκτὸ αὐτὸ Καραδίτη, πού παράλληλα πρὸς τὰς ἀνωτέρω ιδιότητάς, εἶχε καὶ τὸ χάρισμα τοῦ πνευματώδους καλαμπουριστοῦ, ἰδίως στὰ λεπτά καὶ ἔξυπνα... σόκιν! Ζήτησα λοιπὸν τοῦ Καραδήμου τὸ μαγαζί. «Ἐνα παιδάκι χαριτωμένο μὲ γυαλάκια προθυμοποιήθηκε νὰ μ' ὁδηγήσῃ ὡς ἐκεῖ.

—Δὲν εἶναι τοῦ Καραδήμου τώρα τὸ μαγαζί, εἶναι τοῦ θείου μου τοῦ Κώστα τοῦ Μέντη, μὲ πληροφορήσε ὁ μικρὸς.

—Πὼς λέγεσαι μικρὸ μου; τὸν ρώτησα.

—Κώνης Κρίθαρης μ' ἀπάντησε περίφανα ὁ τετραπέρατος διοπτροφὸς, ἀρχίζοντας μὴ πολὺ ἔξυπνη φλυαρία, σπάνια στὴν ἡλικία του, γιὰ τὰ εἶδη τῆς Ζαχαροπλαστικῆς τοῦ θείου, ...τὰ ὅποια ἐξέθιαζε... διπλωματικώτατα!

Ἐμνεῖνα ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν πρώτη μου αὐτὴ γνωριμία, καὶ ἀφοῦ ἱκανοποιήσα ὡς ἔδει τὸν μικρὸ μου ξεναγὸ, ἐκάθησα σ' ἕνα τραπέζι καὶ παρήγγειλα γλυκὺν βραστόν.

Ἐρέμδαξα ἀπ' τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα τῆς βεραντοῦλας τοῦ καφενείου περιμένοντας τὸν καφέ μου, ὅταν μὴ συνομιλία πού διεξήγατο εἰς ζῶηρόν τόνον ὑπὸ ὁμάδος Καραδιτῶν τοῦ διπλανοῦ τραπέζιου, ἤλκησε ἰδιαίτερώς τὴν προσοχή μου.

—Ποὺ λές, ἔλεγε ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς, ὁ Κλεμανσὼ ἦταν ὁ μόνος πού ἤξερε καλὰ τὴ δουλειά του...

Α! "Α! ἔκανα μέσα μου, τοῦτοι δὴ ξέρουνε νὰ κρίνουν καὶ σπουδαία πρόσωπα, πού διεδραμάτισαν ρόλους στὴν παγκόσμια ἱστορία.

—Καὶ δὲν θάπρεπε ποτὲ ὁ Λενίν, συνέχισε ἕνας ἄλλος, νὰ ἐπέμβῃ καὶ κατὰ τρόπον μάλιστα τὸσον ἐπαναστατικόν, γιατί μπορεῖ νὰ κακοφανῇ τοῦ Κλεμανσὼ πού ἐπεμδαίνουν στὰ ζητήματα πού ὑπάρχονται στὴν ἀρμοδιότητά του καὶ μόνον!

Μέχρι δὴ κατὶ καταλάβαινα, τὸ νὰ «κακοφανῇ τοῦ Κλεμανσὼ», τὸ «ὑπάρχονται» καὶ λοιπά, μοῦ τὰ θαλασσῶνανε παντελῶς. Βρὲ ἀδερφέ, ὁ Κλεμανσὼ ἔχει πεθάνει, σκεπτόμουν. Τὶ λένε τοῦτοι... Δὲν πρόφθασα νὰ σκεφθῶ περισσότερα τὴν ἐκπλήξί μου αὐτὴ τὴν διαδέχθηκε μὴ δευτέρη σκηνή, ἡ ὁποία ἐμολογῶ πὼς μ' ἔκανε κυριολεκτικῶς νὰ τὰ χάσω.

Μπήκε στὸ καφενεῖο ἕνας ἄνδρας ψηλός, λεθεντιὰ προκλητικὴ, μουστάκι ἀγκίστρι, ὑποδήματα ψηλά—στιβάλια—προχώρησε πρὸς τὸ τραπέζι τῆς παρέας τῶν συζητητῶν, στρογγυλοκάθησε σὲ μὴ καρέκλα, καὶ ἔλαβε αὐθαίρετα τὸν λόγον.

—Ἐγὼ εἶμαι τῆς γνώμης πὼς ὁ Κλεμανσὼ εἶν' ἕνα πρόσωπο...

Τὸ μυαλό μου σκοτίστηκε δὲν μπόρεσα τίποτ' ἄλλο ν' ἀκούσω. "Γίπιστε Θεέ! ψιθύρισα, ρωτώντας τὸν ἑαυτὸ μου ταῦτο χρόνως. «Μήπως δὲν πέθαναν» λοιπὸν ὁ Κλεμανσὼ καὶ ὁ Λενίν; Μήπως γιὰ νὰ περάσουνε ἦσαν τὰ γερατειά τους ζῶντε κρυφὰ στὸ Τσιρίγο, ἐνῷ ὅλος ὁ κόσμος πιστεύει πὼς πέθαναν»;

Ἐκανα νὰ ρωτήσω, μὰ πάλι στάθηνκα. Ὁ ἕνας, αὐτὸς πού εἶχε μπεῖ τελευταία, εἶχε ἀγριέψει ἐν τῇ μεταξῇ, χειρονομοῦσε, φοβέριζε, βλαστημοῦσε, φώναζε:

—Μένω στὰ Διακοπουλιάνικα, ἀλλὰ δὲν τρώω ἄγερα!...

Αὐτό, πὼς δὲν τρώει δηλαδὴ ἄγερα, τὸ πίστεψα καὶ ἐγὼ. μᾶλλον γιὰ σαρκολόρον θηρίον μποροῦσε νὰ περάσῃ!!

—...Καὶ εἶμαι βέβαιος, συνέχισε στὸ ἴδιο μελοδραματικὸν ὕψος, πὼς φταίει ὁ Κλεμανσὼ νὰ ὁ Κλεμανσὼ, ὁ Κλεμανσὼ.

Ὅσπου νὰ συνέλθω νάσου καὶ παρυσιάζεται στὴν πόρτα ἕνας κομφοντυμένος ἄνδρας μὲ ὠραία χωρίστρα, φρεσκοζυρισμένος καὶ γελαστός, πού προχώρησε ὡς τὸν μαγαζιάτορα, πήρε μὴ ἐφημερίδα καὶ ἄρχισε νὰ διαβάξῃ, ἀκουμπώντας ἀναπαυτικώτερα στὸ τεζάκι τοῦ καφετιζῆ.

—Ἐλα, βρὲ Μπαλωμένο, τοῦ φωνάξαν, νὰ μᾶς πῆς ποιὸς ἔχει δίκιο.

Τὸ παρατσούκλι αὐτὸ μ' ἔκανε νὰ γελάσω, γιατί δὲν τοῦ πήγαινε καθόλου τοῦ ἀνθρώπου. Κύτταξα νὰ ἰδῶ μήπως ἔχει κανένα μπάλωμα, μὰ τίποτα. Τὰ ροῦχα του ἦτανε τῆς ὥρας!

—Σωπάστε, τοὺς εἶπε καίνος διακριτικά, γιατί ἀνηφορίζει ὁ Κλεμανσὼ.

Σηκώθηκα ζαλισμένος ἀπ' τὴν καρέκλα μου... Αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς μου ἦντορ-θούντο... Ἐπρόκειτο νὰ ἰδῶ τὸν ἄνθρωπο, πού μόνο ἀπὸ τὶς εἰκόνες τῶν ἐφημερίδων ἐγινώριζα.

Ἐντυπώσεις:

Θεὸς σχωρέστονε τὸν μακαρίτη τὸν Κλεμανσὼ ὁ ἴδιος καὶ ἀπαράλλαχτος ὁ ἄνθρωπος πού ἀνηφορίζε ἐρχόμενος στὸ μαγαζί: μόνο λίγο ψηλότερος ἀπὸ τὸ μακαρίτη τὸν Τίγρη σ' ὅλα τ' ἄλλα ὁ ἴδιος. Μουστάκι, βλέμμα, φρύδια, ἀπαράλλαχτα τοῦ ἀνθρώπου πού τοῦ ἦταν ἀλγθινὸς Σωσίας. Βγήκα πειὰ ἀπ' τὴν ἀπορία. Γελούσα τώρα μὲ τὴν καρδιά μου καὶ διερωτόμουν πὼς τὰ καταφέρνουν ἔτσι οἱ Καραδίτες, ξαναβαπτίζοντας τοὺς συντοπίτας των, νὰ τοὺς δίνουν τόσο νόστιμα παρατσούκλια.

Ἡ συζήτησι εἶχε καλμάρει περιεργαζόμενα τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ καφενείου, ἐνῷ τὸ μυαλό μου πιπίζεζαν οἱ φαιδρότερες σκέψεις. Καθέναν πού ἔδλεπα πειὰ, μόνος μου ἐκύτταξα τίνος μποροῦσε νὰ μοιζῇ γιὰ νὰ μαντέψω τί παρατσούκλι πού θὰ τοῦχαν κολλήσῃ οἱ θυμώσοι χωριανοὶ του.

Θὰ ἐπιθυμοῦσα πολὺ νὰ ἔδλεπα καὶ τὸν Λενίν. Ἦθελα νὰ ἐκφράσω σὲ κάποιον διπλανό μου αὐτὴ μου τὴν ἐπιθυμία, ὅταν ἕνα ντουέτο βαστηγμένο ἀ—λά—μπρα—τσάντε, μπήκε στὸ μαγαζί.

—Ὁ κακομοῖρης ὁ Ζαμβρακάκης, εἶπε κάποιος ἀπὸ τὸ διπλανό μου τραπέζι, δὲν βλέπει πειὰ καθόλου εἶναι θεόστραβος.

Ἐκύτταξα τὸν ἄνθρωπον. Περπατοῦσε βασταζόμενος ἀπὸ τὸν ἄλλον. Λυπήθηκα γιὰ τὸ ἀτύχημα τοῦ στρατηγοῦ. Κι' ὁ ἄλλος ξέρετε ποιὸς ἦταν; Ποτὲ δὲν ἦν τὸ βάζει ὁ νοῦ σας... Ἐ λοιπὸν, ἦταν ὁ Σμο-

† ΝΙΚ. ΣΤΑΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΑΦΟΡΩΝΤΑ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ ΚΥΘΗΡΑ

ΜΕΤΑΦΡ. ΕΚ ΤΟΥ ΙΤΑΛΙΚΟΥ ΥΠΟ ΓΙΑΝΝΗ ΠΡΙΝΕΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Εἰς τὸν Αὐλαίμονα δέ, δὲν παρατηροῦνται ἴχνη οἰκοδομῶν, οὔτε διὰ τῶν ἀνασκαφῶν εὐρίσκονται ἀγγεία ἀρχαῖα· μάλιστα παρατηρεῖται ἡ παραλία τὸν ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ ἐκτάσει τροχαλῶδης καὶ πλήρης ἀπολιθωμάτων καὶ ὀγκολίθων βαθέως ἐρριζωμένων ἐν τῇ γῇ. Καὶ ἐὰν κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας μᾶς ἀναφαίνεται μικρὰ τὶς πεδιάς, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν κοπὴν τῶν ὀγκολίθων, ἥτις ἐγένετο πρὸ πεντηκονταετίας ἐν τῇ μέρει ἐκείνῃ, ὅπως ἀνεγείρουν οἰκοδομὰς. Ἐνῶ εἰς τὸ Παλαιόκαστρον παρατηροῦνται ἴχνη τειχῶν καὶ ἄλλων οἰκοδομῶν, καὶ ἀνακαλύπτονται πολλάκις δοχεῖα, σκάπτοντας. Ἐπίσης εἰς τὸ Καστρί ἀνευρί-

λένσκη. "Ὅταν ἐπληροφρήθην κ' αὐτὸ πού ἄρτι σὰς ἐπληροφόρησα, ἔσκασα κυριολεκτικῶς στὰ γέλοια, κ' ἀπεφάσισα νὰ διακινδυνεύσω μίαν ἐρώτησι·

— Δὲν μοῦ λέτε, σὰς παρακαλῶ, ὅλοι οἱ χωριανοί σὰς ἔχουν τὴν τιμὴν νὰ κοσμοῦνται ἀπὸ τέτοια ὠραῖα ὀνόματα;

— Σχεδόν· ἦταν ἡ ἀπάντησις τοῦ γεροντωτέρου τῆς παρέας, παίζοντας νοθερὰ τὸ κεχρημαπρένιο κομπολόι του. "Ἐχομε καὶ Παπούλια καὶ Κουταλιανὸ καί... καί... μοῦ ἠρίθμησε δεκάδας ὀνομάτων, πού ἀποτελοῦν τὴν ἐκλεκτοτέραν μερίδα τῶν ἐπιφανεστέρων ἐκπροσώπων τῆς παγ. κοσμίου ἱστορίας. Ὄνόματα στρατηγῶν, ὀνόματα βασιλέων, ἡρώων, ἐπαναστατῶν, ὀνόματα βασιλευργῶν, πού ἦταν ἀδύνατον νὰ τὰ παραστήσῃ ὅλα τὸ μυαλό μου. "Ανθρωπος δὲν ἔμεινε χωρὶς παρατσούκλι· σὺν Καραβᾷ. "Ὅταν ἔφευγα ἀπ' τὸ χωριὸ σκεφτόμουν: «Νὰ καὶ μετὰ πλευρὰ ἀπὸ τὴν ὁποῖαν δὲν γνωρίζουν οἱ πολλοὶ Κυθῆριοι τοὺς θυμοσφόρους, τοὺς γλεντζέδες, τοὺς φιλόξενους Καραβίτες».

"Ἐχουν κάνει τὸ χωριὸ τους πλήρης δειγματολόγιον ἐκλεκτῶν ἀνδρῶν, τοὺς ἐπίστους κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κατορθώνουν νὰ... δικαιωθῶν, ἀν καὶ ἀποθανόντας. "Ορκίστηκα λοιπὸν κ' ἐγὼ νὰ παραδώσω στήν ἀθανασία τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς πού τιμοῦν διὰ τῆς... παρουσίας τῶν τῆν ταπεινὴν μὰς νῆσον!

Οἱ ὑπόλοιποι, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα παραλείπω, ἂς μὲ συγχωρήσουν. Θὰ φροντίσω νὰ τοὺς μάθω ἐπισκεπτόμενος ξανά τὸ χωριὸ τους, γιὰ νὰ μὴ τοὺς ἀφήσω παραπονιμένους ἀφ' ἐνὸς καὶ γιὰ νὰ ἐπαυρθώσω ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀδικίαν πού τοὺς κάνω σήμερον, ἀπ' αὐτῇ μου τὴν παράλειψιν.

ΔΙΑΒΑΤΗΣ

σκονται διὰ τῆς ἀνασκαφῆς σκευὴ ἀρχαῖα· ἀμφότεραι αἱ τοποθεσίαι αὗται σήμερον, κατέστησαν εὐφοροὶ γαῖαι.

Ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Θουκυδίδης μᾶς γνωρίζει ὅτι οὐ μόνον ἡ Σκάνδεια ἦτο παραθαλασσία καὶ παρὰ τὸν λιμένα, ἀλλὰ καὶ τὰ Κυθῆρα ἔκειντο παρὰ τὴν θάλασσαν, πρέπει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ὅλον ἐκεῖνο τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τῆς γῆς ὅπερ φαίνεται εἰσχωροῦν εἰς τὸ ἴδιον Καστρί—ἡ Παλαιόκαστρον—ἦτο τὸ πάλαι κεκαλυμμένον ὑπὸ τῆς θαλάσσης καὶ ἐσχημάτιζε κόλπον, ὅπως μᾶς τὸ καταδεικνύει αὐτὴ ἡ χωροφία, ἐμφανιζομένης τῆς θέσεως τοῦ εἰκαζομένου κόλπου, τοποθεσίας πεδινῆς καὶ κατὰ τι κοιλαζούσης καὶ περιεζωσμένης ἀπὸ δύο ὑψηλὰς πλευράς. Καὶ μᾶς παρέχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ μάθωμεν ὅτι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπλήσθη ὑλῶν προσχωματικῶν, προξενουμένων ὑπὸ ὀρυμνικῆς ῥοῆς καὶ καταρρακτῶν ὀμβρίων ὑδάτων τῶν παρ' αὐτῇ πλησίον μεγάλων φαράγγων. Καὶ σήμερον ἀκόμη παρατηρεῖται, ὅτι ὁ τόπος οὗτος κατέστη γόνιμον πεδῖον, ἴσως ἐκ τῶν φρενικῶν οὐσιῶν καὶ τῶν ἐκχωρημάτων τῶν ζώων, τῶν παρασυστοιμένων ἀπὸ τὰ ὄρη καὶ ἄλλα ὑψηλὰ μέρη ὑπὸ τῶν ὀμβρίων ὑδάτων, αἵτινα ἐπροξένουν τὰς προσχώσεις. Μετροῦνται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Θουκυδίδου μέχρι σήμερον 2.200 ἔτη περίπου, καὶ διὰ τοῦτο ἡδύνατο ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ συμβῇ τοιαύτη μεταβολὴ ἐντὸς τόσοσιν μακροῦ διαστήματος· καὶ ἡ κατάπτωσις ἐκείνῃ τῆς θαλάσσης εἶχεν ἀρχίσαι οὐ μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Θουκυδίδου, ἀλλὰ τῆς πολὺ πρότερον. Ὑπάρχουν παρόμοιαι παρατηρήσεις γινόμεναι παρὰ σοφῶν φυσιοδιφῶν ἐπὶ ἑτέρων τόπων ταύτης τῆς ὕδρογείου σφαίρας.

Ἀπὸ τοῦ ὅτι ὁ Στράβων ὁ γεωγράφος μᾶς ἀναφέρει ὅτι ἡ νῆσος Κυθῆρα εἶχεν ἀξιόλογον λιμένα, εἶναι ἀνάγκη οὗτος νὰ ἦτο ὑπὸ τὴν Σκάνδειαν· τόσον μᾶλλον καθ' ὅσον ὁ Θουκυδίδης ἀναφέρει ὅτι ἡ Σκάνδεια ἔκειτο παρὰ τὸν λιμένα. Σήμερον ὅμως, τοῦτο δὲν παρατηρεῖται· διότι τὸ προδεδειγμένον πλήρωμα καὶ πρόσκομα, τὸ φερόμενον ὑπὸ τῶν προσχώσεων, πρέπει νὰ ἔχη τοσοῦτον ἡλλοιωμένην τὴν μορφήν του, ὥστε δὲν παρατηρεῖται πλέον κανὲν ἴχνος. Καὶ ἡ βεβαίωσις αὕτη τοῦ Στράβωνος, ἥτις εἶναι ἀνθεντικωτάτη, μοῦ χρησιμεύει ὡς ἐπιχείρημα ἰσχυρόν, διὰ νὰ μὲ πείσῃ καὶ καταπείσῃ ὅτι συνέβη μία τοιαύτη φυσικὴ ἀνωμαλία. Σήμερον δὲν φαίνεται παρὰ ἓνας ὀρμίσκος ἢ, ἀν θέ-

λετε, μᾶλλον μία ἀνοιχτὴ ἀκρογυαλιὰ καὶ ἀμμιώδης. Εἰς τὴν ἀκρογυαλιὰν λοιπὸν ταύτην ἔγειναι ἀνασκαφαὶ (ἐκσκαφαὶ) καὶ εὐρέθησαν κεχωσμένοι τόφοι (τόφφοι) ⁽¹⁾ κεκοιμένοι καὶ ἐπεξεργασμένοι μεγέθους μᾶς καὶ ἡμισείας ὀργῆς καὶ ἐπομένως οἱ κάτοικοι τῆς νῆσου Κυθῆρων συνεπέρανον ὅτι ἐκεῖσαι τὸ πάλαι εἶχε κτισθῇ προκυμαῖα τις (μῶλος).

Ἡ ἀπόλεια τοῦ λιμένος ἐκείνου εἶναι ἀναμφιβόλως αἰτία βαθείας θλίψεως διὰ τοὺς Κυθηρίους, διότι διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἡ νῆσος κατέπεσεν ἀπὸ τὴν προτέραν τῆς περιωπὴν ἐν ἣ εὐρίσκετο καὶ ἀπὸ τὰς ὀφελείας τὰς ὁποίας προσεπορίζετο ἐκ τούτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5ον

Περὶ τοῦ ὀσφοργίου τὸ ὁποῖον οἱ Κυθῆριοι μετεχειρίζοντο πρὸς τροφήν των καὶ περὶ τοῦ ἠθικοῦ αὐτῶν χαρακτήρος, φιλαργυρίας καὶ φιλεργίας.

Ἀπὸ τὴν σύντομόν περιγραφὴν πού κάμνει ὁ Ἡρόκλητος ὁ Ποντικός, πού μᾶς δίδει νὰ ἐννοήσωμεν πολλὰ περὶ τῆς ποιότητος τοῦ ὀσφοργίου πού ἔκαμνον χοῦσιν εἰς τὰ φαγητὰ τῶν οἱ Κυθῆριοι καὶ τοῦ ἠθικοῦ των χαρακτήρος, εἶναι ἀρκετὰ ἐκ πρώτης ὄψεως νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι, ἐκτὸς τῶν κυνέλων καὶ τῶν ἀμπελών, κατεῖχον πολλὰ βοσκήματα καὶ συκεῶνας· ὅτι ἔσπειρον ὀλίγα σιτηρά, ὅπως ἀφίρουν ἀπλετον βοσκήν εἰς τὰ βοσκήματα ταῦτα, ὅπως χορηγήσουν ἀφθονον τροφήν εἰς τὰς κυνέλας τῶν διὰ τῶν ἀνθέων τῶν πολυειδῶν φυτῶν, προσφόρων εἰς παραγωγὴν τοσοῦτον θρεπτικῆς καὶ ἐπιτήδες καλλιεργημένων ἐν μείζονι ἐκτάσει χωραφίου, ὅπως ἀνέξαινον καὶ πληθύνουν αὐτὰς τὰς κυνέλας των, διὰ νὰ καταλάβουν μείζονα εὐρύτητα γῆς διὰ τοὺς συκεῶνας των, ἠδὲ μὲν κατ' ἀριθμὸν διὰ τῶν φυτευσέων καὶ πολλαπλασιασμῶν αὐτῶν καὶ διότι ἐκάλυψαν δι' ἀμπελώνων μέρος τι τῶν ἀγρῶν των καὶ διὰ τοῦτο ἐπρομηθεύοντο σιτηρὰ ἢ ἀπὸ τὴν πλησιόχωρον εὐφορον Λακωνίαν ἢ ἀπὸ τὰ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Λιβύης προσερχόμενα πλοῖα (ὀλκάδας), τὰ ὁποῖα ἐκεῖσε συχνάκις προσωρμίζοντο. Καὶ ὅτι διὰ τὸν ἠθικὸν αὐτῶν χαρακτήρα, τοῦ νὰ εἶναι φιλόφρονες καὶ φίλεργοι, τὸ ἑδαφὸς των ἦτο ἄγονον παρὰ γόνιμον, ὅπως δύνα-

(1) Τόφοι ἢ τόφφοι, εἶδος λίθου πορώδους καὶ εὐθραπτοῦ, κοινῶς παρὰ τοῖς Κυθηρίοις· ποιεῖ, συνηθεστάτου ἐν τῇ νήσῳ.

ΚΥΘΗΡΑΪΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

ΚΥΘΗΡΑΪΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΞΙΣΤΟΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΗΣ

Μία τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ ἐπωφελεστέρων, διὰ τὰ Κύθηρα καὶ τοὺς Κυθηραίους, Κυθηραϊκῶν ὁργανώσεων, εἶναι ἀναμφισβητήτως ἡ Κυθηραϊκὴ Ἀδελφότης Πειραιῶς — Ἀθηνῶν. Ἰδρύθη ἐν Πειραιεὶ ἐν ἔτει 1899 καὶ ὁρᾷ ἔκτοτε ἐπωφελῶς μέχρι σήμερον, ἐπὶ 34 ὁλόκληρα ἔτη. Ἡ ὅλη τῆς σταδιοδρομίας, μεστὴ πατριωτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν πράξεων, ἐδικαίωσε τοὺς ἐπιλέκτους συμπολίτας μας οἱ ὅποιοι εἶχον τὴν πατριωτικὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἰδρύσεώς της.

Ἐὰν ἐπιχειρήσῃ τις νὰ κάμῃ ἀπολογισμὸν τῆς ὑπερτοιακονταετοῦς δράσεως τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος θὰ ἀντιληφθῇ ὅτι, ἡ ἐν λόγῳ ὁργάνωσις, ἀποτελεῖ μοναδικὴν περίπτωσιν Σωματείου τόσον εὐρείας δράσεως. Διότι ἡ μέριμνα αὐτῆς δὲν περιορίσθη ἀπλῶς εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ἀλληλοβοηθείας τῶν μελῶν της καὶ λοιπῶν συμπολιτῶν μας, τὸ ὅποιον εἶχον τάξει οἱ ἰδρυταὶ αὐτῆς ὡς σκοπὸν της, ἀλλ' ἐπεξετάθη καὶ πέραν αὐτοῦ.

Ζητήματα ἀφορῶντα τὴν ἰδιαιτέραν μας ἐπαρχίαν εὖρον παραστάτην καὶ ἐνθερμον ὑποστηρικτὴν διὰ τὴν ἱκανοποίησιν των, τὴν Κυθηραϊκὴν Ἀδελφότητα. Ἐθνικαὶ ἀνάγκαι ἐνισχύθησαν κατὰ τὸ δυνατόν ἐκ τοῦ πενιχοῦ ταμείου της, καὶ τὸ Κυθηραϊκὸν ὄνομα μεγάλως ἐτιμήθη ἐν Πειραιεὶ ἐκ τοῦ ἐπιβάλλοντος καὶ τῆς ἰσχύος αὐτῆς.

Ἡ δρᾶσις ὅμως αὕτης τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος, ἔνεκα τῆς μειοψηροσύνης τῶν ἐκάστοτε Διοικούντων αὐτήν, ἀποστεργόντων πᾶσαν διαφήμισιν τοῦ ἔργου της καὶ δρώντων μὲ τὸ χριστιανικὸν δόγμα μὴ «γνώτω ἡ δεξιὰ σου τί ποιεῖ ἡ ἀριστερά σου» δὲν ἔχει

ταί πᾶς τις καὶ σήμερον ν' ἀντιληφθῇ. Ἐνῶ σταθερῶς παρετηρήθη ὅτι οἱ κατοικοῦντες εἰς εὐφόρους χώρας λαοί, εἶναι ῥάθυμοι καὶ φιλήδονοι. Ἐπιπροσθέτως δέ, πρέπει ἀφ' ἐνός νὰ ἐξαγάγῃμεν ὅτι τὸ λιτόν καὶ ἀπλοῦν τρέφεται αὐτῶν ἦτο ἀσυμβίβαστον μὲ τὰ ἀνωτέρω ἀποδεδειγμένα χρηματικὰ αὐτῶν πλούτη, τὰ ὅποια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καθιστοῦν τοὺς λαοὺς μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου διὰ τὴν ματαιότητα αὐτῶν καὶ διὰ τὴν ἀπόλαυσιν ἀνέτου βίου, νὰ κλίνουν πρὸς τὴν πολυτέλειαν καὶ ταχέως ἢ ἀργὰ νὰ τὴν εἰσάγουν παρ' αὐτοῖς τοῖς ἰδίοις.

(Ἡ δυνάμεις εἰς τὸ προδεχῆς)

καταστῇ ὅσον, ἴσως, θὰ ἔπρεπε γνωστὴ εἰς τοὺς συμπολίτας καὶ τοῦτο δύνανται νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ἐνδέχεται νὰ γεννηθῇ ζημίαν εἰς τὰ συμφέροντά της.

Ἐὰν ἡ δρᾶσις της, καθίστατο γνωστὴ καὶ διὰ παρὰ τοῖς νεωτέροις συμπολίταις, ἐὰν παρείχοντο εἰς τούτους τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα διὰ νὰ ἐκτιμήσωσι τὸν μέγαν ὄγκον τῆς δράσεώς της, ἀσφαλῶς θὰ ἐδημιούργη παρ' αὐτοῖς τὴν ἀντίληψιν περὶ τῆς ἐντονωτέρας ἐνισχύσεως τοῦ ὑψηλοῦ σκοποῦ της.

Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο διὰ τοῦτο ἵνα, οἱ δυνάμενοι ν' ἀσχοληθῶσι μὲ τὴν συγγραφὴν τῆς ἱστορίας καὶ δράσεώς της, προσέβαινον εἰς τὴν ἐκδοσιν σχετικοῦ βιβλίου, διὰ τὸ ὅποιον ὑπάρχει ἄφθονον ὑλικόν. Ὁμολογοῦμεν ὅτι διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἰδέας αὐτῆς ἀπαιτεῖται κόπος καὶ χρόνος, πιστεύομεν ὅμως ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου μεγάλῃν ὠφέλειαν θὰ εἶχον αἱ κυθηραϊκαὶ σχέσεις τῶν ἐκτὸς τῆς νήσου μας συμπολιτῶν μας συσπειρωμένων εἰς μίαν καὶ μόνην ὁργάνωσιν μὲ πλούσιον παρελθόν καὶ εὐρὴν μέλλον, ὁμονοοῦντες καὶ ἀγαπώμενοι.

Ἡμεῖς ἔχοντες τὴν διάθεσιν νὰ προσφέρωμεν τὸ καλὸν τοῦτο εἰς τοὺς συμπολίτας μας, μὴ δυνάμενοι ὅμως νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν ἰδέαν λόγῳ τῶν ἀσχολιῶν μας, παραθέτομεν κατωτέρω συνοπτικὴν ἐξιστόρησιν τῆς δράσεως τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος, ἀφήνοντες τὴν ἐργασίαν ταύτην εἰς ἄλλους συμπολίτας διαθέτοντας τὸ αὐτὸ μὲ ἡμᾶς ἐνδιαφέρον ἀλλὰ περισσότερον χρόνον, μὲ ὀλιγωτέρας ἀσχολίας, οἵτινες θὰ εὖρωσι, εἴμεθα βέβαιοι, τοὺς δυνάμενους νὰ παράσχῃσι τὰ πρὸς τοῦτο στοιχεῖα. λίαν προθύμως πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ τοιοῦτου ἔργου.

* *

Μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Καταστατικοῦ, ἡ πρώτη Γεν. Συνέλευσις τῆς Ἀδελφότητος συνήλθεν ἐν Πειραιεὶ τὴν 19ην Σεπτεμβρίου 1899 πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου.

Τὴν ἔδραν τοῦ Προέδρου, κατ' ἀπόφασιν τῆς Γεν. Συνελεύσεως, καταλαμβάνει ὁ Ἰωάν. Σοφίος μὲ ψηφολέκτας τοὺς Σπ. Στάθην καὶ Θεόδ. Καψάνην ἢ Βίζον. Παρόντων 66 μελῶν, ἐκ τῶν 126 ἐγγεγραμμένων, διεξάγονται αἱ ἀρχαιρεσίαι ἐκ τῶν ὁποίων προῆλθε τὸ πρῶτον Διοικ. Συμβούλιον τῆς Ἀδελφότητος ἀποτελεσθὲν ἐκ τῶν Προέδρου

Εὐσταθίου Δηλαβέρη, Ἀντιπροέδρου Κ. Κατσούλη, Ταμίου Ἀναστ. Κοινηνοῦ καὶ Γραμματέως τοῦ Ἰωαν. Σοφίου, Συμβούλων δὲ τῶν Χαράλ. Γεωργοπούλου, Παν. Χλέντζου, Κων. Μανωλέσου Παν. Πατριζίου, Σπ. Στάθην, Ἡλία Γαλανάκη, Ν. Ἀνδρονίκου καὶ Π. Καστρισιῶν.

Τὸ Συμβούλιον ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς του, ἀμέσως, ἀρχίζει συνεχῇ καὶ ἀδιάκοπον ἐργασίαν τείνουσαν τὸ μὲν εἰς ἐγγραφὴν μελῶν καὶ τὴν εἰσπραξίν συνδρομῶν καὶ δωρεῶν διὰ τὴν δημιουργίαν τῆς περιουσίας τῆς Ἀδελφότητος, τὸ δὲ εἰς τὴν γνωστοποίησιν τῆς ἰδρύσεώς της πρὸς ὅλας τὰς κρατικὰς ἀρχὰς καὶ τὰ διάφορα σωματεῖα τοῦ αὐτοῦ, μὲ τὸν παρ' αὐτῆς ἐπιδιωκομένον, σκοποῦ.

Ἡ προσπάθεια αὕτη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, εὐρίσκει γόνιμον ἔδαφος καὶ ἐπιτυγχάνει εἰς ὅλους τοὺς σκοποὺς του. Ὅταν δὲ τὴν 7 Μαΐου 1900 τὸ Διοικ. Συμβούλιον, κάμει τὴν πρώτην του ἐμφάνισιν εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος, συμπολίτης Εὐσταθίου Δηλαβέρη γνωρίζει εὐχαρίστως εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν ἠϋξήθη εἰς 190 καὶ ἡ περιουσία τῆς Ἀδελφότητος ἀνῆρχετο εἰς δρ. 5000, ποσὸν σημαντικὸν διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Ἡ αὔξισις τῆς περιουσίας τῆς Ἀδελφότητος εἰς τόσον βραχὺ χρονικὸν διάστημα δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι πλὴν τῶν συνδρομῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων ἐγγραφῆς, διάφοροι συμπολίται προσέφερον ἐκτάκτους εἰσφορὰς αἱ ὁποῖαι ἀπετέλεσαν τὸν πυρῆνα τῆς περιουσίας τῆς Ἀδελφότητος, διὰ τῆς ὁποίας ἡδυνήθη τὸ σωματεῖον ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν ὑψηλὸν σκοπὸν του. Χάριν τῆς ἱστορίας ἀναφέρομεν ὅτι αἱ γενναῖαι ἐκτακτοὶ εἰσφοραὶ, διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἐδόθησαν παρὰ τῶν ἑξῆς συμπολιτῶν. 1) Εὐσταθίου Δηλαβέρη δρ. 300, 2) Κων. Κατσούλη δρ. 200, 3) Παν. Κυριαδῆ δρ. 150, 4) Ἡλ. Γαλανάκη δρ. 100, 5) Παν. Πατριζίου δρ. 100, 6) Παν. Καστρισιῶν δρ. 100, 7) Κων. Μανωλέσου δρ. 100, 8) Ἀναστ. Κοινηνοῦ δρ. 100, 9) Γεωργ. Π. Κορωναίου δρ. 100, 10) Βαλερίου Στάθην δρ. 100, 11) Νικολ. Ἀνδρονίκου δρ. 100, 12) Κοσμᾶ Καψάνη δρ. 100.

Μετὰ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ ποσοῦ τούτου ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Εὐσταθ. Δηλαβέρη μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου συσκέπτεται διὰ τὸν καταλληλότερον τρόπον τῆς ἐξασφα-

λίσεως ἢ καὶ αὐξήσεως τῆς περιουσίας τῆς Ἀδελφότητος. Κατὰ τινὰ δὲ συνεδρίασιν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1901, προτείνει τὴν ἀγορὰν οἰκίας μετὰ τὴν δικαιολογίαν ὅτι «ὑπάρχουν παραδείγματα σωματείων, ἅτινα ἔζησαν πολὺ ὀλίγον χρόνον, διὰ τὴν ἐλλειψιν ἑνὸς κέντρου, μίᾳς ἀκινήτου περιουσίας, ἔστω καὶ μικρᾶς». Ἡ πρότασις τοῦ Προέδρου γίνεται παρὰ τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου δεκτὴ καὶ ἡκούσθη παρὰ τῶν συμπολιτῶν μετ' εὐχαρίστησιν. Τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἔκτοτε καταβάλλει ἐνεργείας διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ καταλλήλου οἰκήματος, συγκεντροῦντος τὰ στοιχεῖα κεντρικῆς θέσεως, καινοποιοῦς οἰκοδομῆς καὶ μεγάλου μηνιαίου εἰσοδήματος. Ἡ οἰκία εὐρίσκεται πρᾶγματι κατὰ Μάρτιον τοῦ 1901, κρίνεται κατὰλληλος καὶ τὸ εἰσόδημά της ἀρκετὰ σεβαστὸν διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐκ δραχμῶν 75 μηνιαίως. Τὴν ἐπομένην δὲ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ 26 Μαρτίου 1901 ὁ Εὐστάθιος Δηλαβέρης «ὡς Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Κυθηραϊκῆ Ἀδελφότης ἐν Πειραιεῖ» ἐμφανίζεται ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Πειραιῶς Νικολ. Βουτυρά καὶ ὑπογράφει τὸ ὑπ' ἀριθμ. 73.740 πωλητήριον συμβόλαιον διὰ τοῦ ὁποίου, ὑπὸ τὴν ιδιότητά του, ἀγοράζει παρὰ τοῦ Κωνσταντίνου Ζωσιμάκη «μίαν ἰσόγειον οἰκίαν μετ' ὅλων αὐτῆς τῶν παραρτημάτων, περιοχῆς καὶ τοῦ οἰκοπέδου της, ἐκτάσεως κατὰ τὴν γενομένην σήμερον καταμέτρησιν πηχ. τεκτ. τετρ. 320 ἔχουσιν δὲ πρόσωπον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ μέτρων 12 καὶ βάθος μέτρων 15 κειμένην ἐντὸς τῆς πόλεως Πειραιῶς κατὰ τὴν ὁδὸν Ζωσιμαδῶν καὶ συνορευομένην ἀνατολικῶς μετ' ὁδὸν Ζωσιμαδῶν, δυτικῶς μετ' οἰκίαν πρὸν Κουζα, νῦν δὲ τοῦ ἱατροῦ Γ. Λούλου, ἀρκτικῶς μετ' οἰκίαν Κων. Λούμου καὶ μεσημβρινῶς μετ' ἐθνικὸν οἰκοπέδον καὶ ἡδὴ οἰκίαν Γ. Λούλου».

Παραλείψαμεν ν' ἀναφέρωμεν τὴν τιμὴν τῆς ἀγορασθείσης οἰκίας. Συνεχίζομεν διὰ τοῦτο τὴν ἀντιγραφὴν τοῦ συμβολαίου, τὸ ὁποῖον ἀναφέρει τὴν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς καὶ λυεῖ τὸ μυστήριο πῶς διὰ τῶν 5000 δραχμῶν, αἱ ὁποῖαι ἦσαν τὸ σύνολον τῆς περιουσίας τοῦ Σωματείου, κατώρθωσεν ἡ Κυθηραϊκῆ Ἀδελφότης ν' ἀγοράσῃ οἰκίαν μετ' οἰκοπέδον 350 πηχ. καὶ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως, εἰς κεντρικωτάτην θέσιν. Λέγει λοιπὸν τὸ Συμβόλαιον τῆς ἀγορᾶς ὅτι, ὁ Κων. Ζωσιμάκης «τὴν ἀνωτέρω περιγραφείσαν οἰκίαν τον μετὰ τοῦ οἰκοπέδου της ὡς ἐστὶ καὶ εὐρίσκεται μετ' ὅλων τῶν προσωπικῶν καὶ πραγματικῶν δικαιωμάτων του..... βεβαρῆμένην δὲ μετ' ὑποθήκην ἐκ δρ. 8000 ὑπὲρ τοῦ Γεωργ. Κοκονέζη..... ἐπώλησε σήμερον, παρεχώρησε καὶ παρέδωκε εἰς τὴν κατοχὴν νομὴν καὶ κυριότητα τοῦ εἰρημένου Συλλόγου Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος ἐν Πειραιεῖ ἀντὶ συμφωνηθέντος τιμήμα-

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΚΑΡΑΒΑ

Μετ' ἐξαιρετικῆς λαμπρότητος διεξήχθη ἐν Καραβᾷ κατὰ τὴν 5 παρελ. μηνὸς Ἰουνίου ἡ θρησκευτικὴ εορτὴ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς μεταφορᾶς αὐτόθι τῆς Σεπτῆς Εἰκόνης Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης.

Οἱ εὐσεβεῖς συμπολίται τοῦ Καραβᾷ εἶδον εὐκαιρίαν νὰ διαδηλώσουν τὰ πρὸς τὴν Προστάτιδα τῆς νήσου μας εὐκρινῆ θρησκευτικὰ τῶν αἰσθημάτων καὶ τὰ ἐξεδήλωσαν κατὰ τὸν πανηγυρικώτερον τρόπον, ἀφοῦ εἶδον τὸ ὄνειρόν των νὰ πραγματοποιηθῇ. Διότι διὰ τοὺς Καραβίτας ἦτο πραγματικὸν ὄνειρον, διακαῆς πόθος νὰ ἴδωσι τὴν σεπτὴν Εἰκόνα εἰς τὸ χωρίον των, ὁ ὁποῖος ὅμως, πόθος, δὲν ἐξεπληροῦτο παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας παρατηρήσεις τὰς ὁποίας ἔκαμον εἰς τοὺς ἀρμοδίους.

Εἶναι ἀνάγκη χρονολογικῶς νὰ ἐπαναλάβωμεν ἐνταῦθα ὅτι ἡ Εἰκὼν τῆς Μυρτιδιωτίσσης, ἐπὶ τριάκοντα ὁλόκληρα ἔτη δὲν εἶχε μεταφερθῇ εἰς τὸ χωρίον Καραβᾷ τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀποκλεισθῇ τελείως ἀπὸ τὴν γραμμὴν τῆς κατ' ἔτος γενομένης περιοδείας τῆς Εἰκόνης, ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ τμήματος κατωκινουμένου παρ' ἑτεροδόξων οὐδεμιᾶν σχέσιν ἔχόντων πρὸς τὴν πραγματικὴν θρησκείαν τοῦ ξανθοῦ Ναζωραίου.

Ἐδέχθησαν ὅμως νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ θέλησις τῶν Καραβιτῶν χάρις εἰς τὴν ἐπιμονὴν τοῦ φιλοπροόδου καὶ εὐσεβοῦς συμπολίτου Παν. Εὐαγ. Κρίθαρ καὶ τοῦ δέκτου Προέδρου τῆς Κοινότητος Καραβᾷ κ. Ἀριστ. Διακοπούλου, οἱ ὁποῖοι κατώρθωσαν νὰ πείσουν τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κυθήρων, ὡς ἀνεγράφημεν εἰς προηγούμενον φύλλον μας, νὰ καθιερώσῃ νέαν περιοδείαν τῆς Εἰκόνης ἀποκλειστικῶς διὰ τὸν Καραβᾶν.

Ἡ θρησκευτικὴ εορτὴ ἡ ὁποία ἐπηκολούθησε μετὰ τὴν μεταφορὰν τῆς Εἰκόνης καὶ ἡ σεμνότης καὶ ἐπιβλητικότης αὐτῆς ἀποδεικνύουν πόσον εἶχον ἄδι-

τος δραχμῶν 12.700 ἐξ' ὧν 4800 ἔλαβε σήμερον μετρητά, ἐνώπιόν μας παρὰ τοῦ Εὐστ. Δηλαβέρη, ὑπὸ τὴν ιδιότητά του καὶ τὰς ὑπολοίπους δρ. 8.000 ἀφῆκεν εἰς χεῖρας τοῦ ἀγοραστοῦ Συλλόγου ἵνα πληρώσῃ ταύτας πρὸς τὸν ἐνυπόθηκον δανειστήν μετὰ τῶν σήμερον καὶ ἐφεξῆς τόκων». Καὶ οὕτω μετὰ τὸ ποσὸν μόνον τῶν 4800 δρ. ἀπέκτησεν ἡ Κυθηραϊκῆ Ἀδελφότης στέγην κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀγορᾶς τῆς οἰκίας τοῦτέστιν ἀπὸ τῆς 26 Μαρτίου 1901 ἡ Κυθηραϊκῆ Ἀδελφότης ἔκαμε τὸ πρῶτον ἄλμα τῆς πρὸς τὴν πρόοδον καὶ ἔδωκε σημεῖα τῆς μακροζωίας της.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

κον ἐκείνοι οἱ ὁποῖοι ἠμποδίζον ἢ ἄλλως δὲν ἐδέχοντο τὴν τροποποίησιν τοῦ προγράμματος μεταφορᾶς τῆς Εἰκόνης καὶ ἐντὸς τοῦ Καραβᾷ. Ἦτο ἴσως πεπρωμένον ὁ γνωστὸς διὰ τὰ ἀλτροῦστικά του αἰσθήματα, ὁ πραγματικὸς χοριστιανὸς κ. Παν. Εὐαγ. Κρίθαρης, πλὴν τῶν ἄλλων εὐεργεσιῶν πρὸς τὸ χωρίον τον νὰ γίνῃ καὶ ὁ πρωτεργάτης καὶ τῆς ὥραιας αὐτῆς θρησκευτικῆς εορτῆς.

Ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης ἐκφράζομεν τὸν ἄπειρον ἐνθουσιασμόν μας διὰ τοὺς εὐσεβεῖς κατοίκους τοῦ Καραβᾷ καὶ συγχαίρομεν ἐκ καρδίας τοὺς πρωτεργάτας τῆς εορτῆς.

Εἰς ἄλλας σελίδας δημοσιεύομεν λεπτομερεστάτην περιγραφὴν τῆς εορτῆς σταλεῖσαν ἡμῖν παρὰ τοῦ προέδρου τῆς Κοινότητος Καραβᾷ κ. Ἀριστ. Διακοπούλου ὃν καὶ εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΤΕΥΧΟΣ

Ἔνεκα τῆς κατὰ τὴν θερινὴν ἐποχὴν μεταβάσεως τῶν περισσοτέρων συνδρομητῶν μας εἰς τὰς ἐσχάς καὶ πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεων ἐκ τῆς ἀπωλείας φύλλων, ἡ ὁποία εἶναι μοιραία διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς διευσθύνσεως αὐτῶν, εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀναβάλωμεν ἐπὶ ἓνα μῆνα τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἐπομένου τεύχους. Κατόπιν τούτου, τὸ προσεχές τεύχος τοῦ Αὐγούστου, θὰ κυκλοφορήσῃ τὴν 1 Σεπτεμβρίου, διπλοῦν, μετὰ τοῦ τεύχους τοῦ μηνὸς τούτου.

Ο ΝΕΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΜΑΣ

Ἐξαιρετικὴν τιμὴν αἰσθανόμεθα φιλοξενούντες εἰς τὸ σημερινὸν φύλλον μας ἐπιστημονικὸν ἄρθρον τοῦ διακεκριμένου μαθηματικοῦ καὶ μέλους τῶν Ἀστρονομικῶν Ἑταιριῶν Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος κ. Διον. Γιαννουλάτου προθυμοποιηθέντος νὰ γράψῃ διὰ τὸν «Κυθηραϊκὸν Κήρυκα» τοῦ ὁποίου ἐκτιμᾷ τὴν προσπάθειαν.

Τονίζομεν ἰδιαίτερος ὅτι ὁ κ. Γιαννουλάτος δὲν εἶναι Κυθήριος οὔτε ἔχει σχέσιν τινὰ μετὰ τὰ Κύθηρα, ἐν τούτοις γράφει διὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὸ ἔργον μας, ἀφοῦ οἱ διανοούμενοι συμπολίται μας προτιμοῦν νὰ κατατρίβωνται εἰς τὴν πολιτικολογίαν καὶ τὰ μικρὰ τοπικιστικὰ μίσση. Ἐάν οἱ «γραμματισμένοι» Κυθηριοὶ ἠδύναντο ν' ἀρθώσιν εἰς τὸ ὕψος τῶν αἰσθημάτων τοῦ κ. Γιαννουλάτου, ἡ πρόοδος τῆς νήσου μας θὰ ἦτο ἀκατάσχετος.

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΔΙ' ΟΛΟΥΣ

ΠΟΘΕΝ Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ;

Τοῦ Μαθηματικοῦ κ. Διονυσίου Ε. Γιαννουλάτου μέλους τῶν Ἀστρονομ. Ἑταίρ. Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος

Ἡ ἀνθρωπότης θὰ δυνηθῇ προτοῦ ἔξαφανισθῇ νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς υπάρξεως ἄλλων κόσμων κατοικουμένων, τοὺς ὁποίους νὰ μελετήσῃ καὶ ἴσως νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπικοινωνίαν μετ' αὐτῶν; δηλαδὴ ἔχομεν εἰς τὸ διάστημα ἀδελφοὺς ἀγνώστους; Ἰδοὺ ἐν ἐρώτημα τὸ ὁποῖον θ' ἀνησυχῇ πάντοτε τὸ ὀνθρώπινον πνεῦμα καὶ θὰ εἶνε ἀρκετὸν διὰ νὰ ἐνδιαφέρῃ ἐκ τοῦ μακρόθεν τὸ μέγα τῆς Ἀστρονομίας κοινὸν καὶ γενικῶς πάντα ἐνδιαφερόμενον διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως. Τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν δσάκις παρατηροῦμεν τὰ ὠραῖα καὶ θεασέσια πράγματα αἵτινα ὑπάρχουσιν ἐν τῷ οὐρανῷ θόλῳ, τὰ ὁποῖα πλὴν τῶν 9 πλανητῶν καὶ τῶν τηλεσκοπικῶν τοιούτων, εἶνε ἥλιοι τεράστιοι, πολλάκις τρεῖς ἢ καὶ πλείονες, φαινόμενοι λόγῳ τῆς τεραστίας ἀφ' ἡμῶν ἀποστάσεως ὡς εἰς, ἄλλοι ἐν τῷ γίγνεσθαι, ἄλλοι εἰς τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὐρίσκεται ὁ ἰδικός μας καὶ ἄλλοι οἵτινες ἤδη εἶνε ἐσβεσμένοι, ἐν τούτοις ὁρατοὶ ἀκόμη εἰς ἡμᾶς διότι τὸ φῶς αὐτῶν ἔχει ἀνάγκην ἑκατομμυρίων ἐτῶν διὰ νὰ φθάσῃ μέχρις ἡμῶν. Δὲν εἶνε λοιπὸν δυνατόν νὰ μὴ ἔχωσιν δημιουργηθῇ ἐπ' αὐτῶν συνθῆκαι ὡς καὶ παρ' ἡμῖν αἱ ὁποῖαι ἐπὶ τοῦ μικροῦ, τοῦ ἐλαχίστου τούτου κόκκου ἔδωσαν τὴν ζωὴν, αὐτὸ ἀναντιρρήτως λέγει ἡ λογικὴ, ἃς ἐξετάσωμεν ὅμως τί λέγει ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἡ Ἐπιστήμη.

Ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως ἐνισχυθεῖσα ἐκ τῶν ἐργασιῶν πολλῶν σοφῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Darwin καὶ ἐντετυθεν, μᾶς παρέχει βεβαίως θαυμαστὴν εἰκόνα τοῦ τρόπου κατ' ὃν τὰ διάφορα εἶδη τῆς φυτικῆς καὶ ζωικῆς ἐκδηλώσεως βαθμηδὸν ἐσχηματίσθησαν ἀπὸ τοὺς ἀπλουσιτέρους μονοκυττάρους ὁργανισμοὺς τοὺς ὁποίους δυνάμεθα εὐχερῶς νὰ παρατηρήσωμεν διὰ μικροσκοπίου. Ἐν τούτοις ἡ θεωρία αὕτη δὲν μᾶς λέγει τὸ σπουδαιότερον, δηλαδὴ πότε καὶ ποὺ ἤρχισεν ἡ ἐξέλιξις αὐτῇ, διότι βεβαίως ἄμα ὡς δοθῇ τὸ σημεῖον τῆς ἀφετηρίας ἡ ἐξέλιξις προχωρεῖ κανονικῶς, ἐνῷ μὴ ὑπάρχοντος τοῦ σημείου τῆς ἀφετηρίας δὲν δύναται νὰ ὑπάρῃ οὐδεμία ἐξέλιξις. Ἡ Ἐπιστήμη, δυστυχῶς ἐπὶ τοῦ παρόντος τουλάχιστον, παρ' ὅλας τὰς προσπάθειας αὐτῆς ἐδείχθη ἀνίκανος ν' ἀναστήσῃ τὸ πρωταρχικὸν ζῷκον σπέρμα.

Πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ ἐπιστήμονες Ἀ-

στρονόμοι, βιολόγοι, φυσικοὶ, ζωολόγοι κλπ. δὲν εὐρίσκουσι λογικὴν τὴν ἀξίωσιν ἣν ἔχει ὁ ἄνθρωπος τῆς Γῆς περὶ τοῦ κατοικησίου καὶ μόνον αὐτῆς, ἐνῷ ἐξ ἀντιθέτου ἡ ὑπαρξὶς παγκοσμίου ζωῆς, ἡ πολλαπλότης τῶν κατοικουμένων κόσμων ὡς λέγει καὶ ὁ Ἀστρονόμος Flammarion εἶνε ἀξίωμα σχεδὸν τῆς Ἐπιστήμης. Ἡ ζωὴ ἡ ὁποία ἐμφανίζεται εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ πλανήτου μας, δηλαδὴ εἰς τὴν ξηρὰν καὶ τὴν θάλασσαν εἶνε φαινόμενον νόμον εἰς τοὺς ὁποίους ἀναγκαίως ὑποτάσσεται ἡ φύσις καὶ τοὺς ὁποίους δὲν θὰ δυνηθῇ ν' ἀποφύγῃ καὶ οἱ λοιποὶ πλανῆται τῶν διαφόρων πλανητικῶν συστημάτων Ὅσον ἀφορᾷ τὸν πλησιέστερον ἀδελφὸν τῆς Γῆς μας, τὸν Ἀρην, οὐδεὶς δύναται σήμερον δι' ἐπιχειρημάτων ν' ἀποδείξῃ τὸ ἀκατοίκητον ἐνῷ τοῦναντίον πλείσται περὶ τοῦ κατοικησίου ὑπάρχουσιν ἀποδείξεις. Οὕτω ἡ διαφορὰ τοῦ χρώματος κατὰ τὸ θέρος μᾶς φανερώσει βλάστησιν, τὰ νέφη τὰ ὁποῖα πολλάκις καλύπτουσιν τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ προδίδουσιν ἀναμφιβόλως τὴν παρουσίαν ὑδατῶν καὶ κόνεως μικροοργανισμῶν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τοῦ Ἀρεως. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ὑπάρχει μία θεωρία ὅτι ἡ ζωὴ δὲν ἐγεννήθη ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ μετεφέρθη ἐξ ἄλλου οὐρανοῦ σώματος διὰ τινος μέσου καὶ κατὰ τρόπον ἄγνωστον. Ἡ θεωρία αὕτη εἶχεν ἀπλῆς ὑποθέσεως μορφήν μέχρις οὗ ὁ Arrhenius (Σβάντε Αὔγουστος Arrhenius) Σουηδὸς φυσικὸς γεννηθεὶς τὸ 1859 καὶ ἀποθανὼν τὴν 3 Ὀκτωβρίου 1927 καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Στοκχόλμης, βραβεῖον Nobel 1903, δι' ἄρθρου του δημοσιευθέντος εἰς Γερμανικὸν τεχνικὸν περιοδικὸν ἐν Στοκχόλμῃ ὀλίγον μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, μᾶς δίδει πολὺτιμα στοιχεῖα εἰς τὸ πρόβλημα τῆς καταγωγῆς τῆς ζωῆς μετὰ τὰς καμπύλας τοῦ καὶ τὰ σχήματά του καὶ τὰς πειραματικάς ἐνδείξεις του, ἀνέωψε τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν εἰς τὸ ἐπίπεδον ἐνὸς διαπεπιστωμένου γεγονότος. Ἡ θεωρία αὕτη ἀπεκλήθη θεωρία τῆς **πανσπερμίας** ἔλαβεν ἑλληνικὸν ὄνομα ὡς καὶ τόσας ἄλλας θεωρίας διότι διὰ μόνης τῆς λέξεως ταύτης καὶ οὐδεμιᾶς ἄλλης εἶνε δυνατόν ἐπακριβῶς ν' ἀποδοθῇ ἡ ἐννοία αὐτῆς καὶ τοῦτο πρὸς δόξαν τῆς ἀθανάτου Ἑλληνικῆς γλώσσης.

Κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην οἱ διάφοροι πλανῆται σπείρονται ὑπὸ ζωῆς διὰ τῶν

διαφόρων μορίων τῆς ζωῆς τὰ ὁποῖα πλανῶνται εἰς τὸ ἄπειρον. Ἡ Βιολογία παραδέχεται τὸ ἀξίωμα, ὅτι ἡ ἀνευ ζωῆς φύσις δὲν εἶνε δυνατόν ν' ἀποκτήσῃ ζωτικότητα ἀνευ τῆς ἐπιρροῆς ζωῆς ὕλης. Ἡ βιογονία ἐν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα κεφάλαια τῆς βιολογίας συνδυάζουσα πασῶν τῶν ἐπιστημῶν τὰ δεδομένα τὰ ὁποῖα δύναται νὰ μᾶς διαφωτίσωσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς γεννήσεως τῆς ζωῆς ἐπετέλεσεν τόσας προόδους ὥστε νὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ μᾶς δώσῃ μίαν ἱκανοποιητικὴν λύσιν.

Ὁ Paul. Bequerel ἐν τῶν μελῶν τῆς ἀστρονομικῆς ἐταιρείας τῆς Γαλλίας ὑποστηρίζει ὅτι ἐφθασεν τὸ σπέρμα ἐξ οὗ πρὸ ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων ἐτῶν ἐγεννήθη τὸ μικροσκοπικὸν κύτταρον τοῦ ὕλικου πρωτοπλάσματος εἰς τὴν Γῆν, ἐξ ἄλλου πλανήτου διὰ τῆς πανσπερμίας.

Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι εἰς τῶν ἐργασθέντων ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς καταγωγῆς τῆς ζωῆς εἶνε ὁ Arrhenius οὗτινος καὶ τὴν θεωρίαν θ' ἀναλύσωμεν, ἀλλὰ πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνάλυσιν ταύτην ἀνάγκη ν' ἀναφέρωμεν πόσον μάταιοι καὶ ἄγονοι ἦσαν αἱ προσπάθειαι τῶν πρὸ τοῦ Arrhenius ἐπιστημόνων. ἵνα δώσωμεν μίαν ἱκανοποιητικὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ κεφαλαιῶδες τοῦτο πρόβλημα τὸ ἀπασχολοῦν τὴν ἀνθρωπότητα. Μετὰ τὸ πρόβλημα τοῦτο ἡσυχλήθησαν οἱ διαπρεπέστεροι τῶν ἐπιστημόνων οἵτινες ἐπεχείρησαν ν' ἀνεύρουν τὸ πρωταρχικὸν ἐπὶ τῆς Γῆς ζῷκον σπέρμα, δηλαδὴ μετὰ ἄλλους λόγους τὸν πατέρα ὄλων τῶν ὑπαρχόντων μέχρι σήμερον ὄντων καὶ εἶχον δοθῇ εἰς τὸ πρόβλημα τοῦτο διάφοροι ἀπαντήσεις. Μεταξὺ ὄλων τῶν σοφῶν οἵτινες ἀσχολήθησαν μετὰ τὸ πρόβλημα τοῦτο εἶνε ὁ Wital ὅστις παραδέχεται ὅτι ὁ Θεὸς ἐνεφύσισε κυριολεκτικῶς εἰς ἕνα τεμαχίον ἀνοργάνου ὕλης ἡ ὁποία ἀμέσως ἐγενε ζωῶν, οὕτω παραδέχεται τὴν Γένεσιν τῆς ζωῆς.

Οἱ ἀρνοῦμενοι τὴν ἐξέλιξιν ἐπιβάλλουσιν εἰς τὸν Θεὸν νὰ ἐμφυῇ τὴν ζωὴν εἰς ἕκαστον ἀπὸ τὰ ἀναρίθμητα δισεκατομμύρια τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζῴων τὰ ὁποῖα γεννῶνται καθημερινῶς. Ἄλλοι ὑποθέτουσιν ὅτι μόνον ἡ ἀρχικὴ πνευματικὴ ζωογονήσις ἦτο ἀρκετὴ, προφανῶς οὕτοι ἔχουσι μεγαλύτερον ἐλευθερίαν σκέψεως τῶν προηγουμένων, ἀλλ' ὑποστηρίζουσιν ὅτι ὅλοι οἱ ἀπόγονοι τοῦ ἀρχικοῦ πρωτο-

RENÉ DUVERNE

ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

ΤΟ ΕΞΙΛΑΣΤΗΡΙΟΝ ΘΥΜΑ

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ τῆς δεσποινίδος
ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΡΥΔΗ, Καθ. τοῦ Γυμ. Θηλ. Ἀθηνῶν

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Θά ὁμολογήσετε ὅτι εἶνε αἰσχος ! Καλά, νὰ ἀνατρέφουν τὰ παιδιὰ τους μὲ σκληρότητα τὸ παραδέχομαι ! Καθ' ἑνας ἔχει τὸ σύστημά του σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, ἀλλὰ νὰ καταβασανίζουν ἕνα ἀθῶον βρέφος καὶ σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία, ἔ, αὐτὸ δὲν τὸ παραδέχομαι.

Σήκωσε ἐλαφρὰ τὸ χέρι του καὶ τὸ ἄφισε νὰ ξαναπέσῃ.

— Βέβαια, βέβαια... Κάνουν κατάχρησι στὸ τόπο μας... Μὰ τί νὰ τοὺς κάνης;...

— Τί νὰ τοὺς κάνης ; Καὶ ὁ νόμος ; Ὁ νόμος δὲν οἶσ δίδει ὅπλα ἐναντίον τους ; Ἀπὸ οἷς ἐξαοῦται νὰ...

Ὁ Γιουνιτάλλι ἔφερε τὸ ποτήρι του στὰ χεῖλη καὶ ἀφηρημένος, μὲ τὴ σκέψι μακρὰ, εἶπε μιά ρουφηξιά ἀργὰ-ἀργά.

— Νομίζετε ; Ψιθύρισε ἀπλῶς, εἰώπησε, ὕστερα ἀργά :

— Δὲν κάνει κανεὶς πάντοτε αὐτὸ ποὺ θέλει, φίλε μου.

V

Ἡ μέρες περνοῦσαν κι' ἐγὼ ζοῦσα πάντοτε μέσα στὴ ἀγωνιώδη ἀδράνειά μου καὶ τὸν πυρετὸ τῆς σκέψεως καὶ τῆς περιοριείας.

Πολλὲς φορὲς ἀνακατεῦδον στὴν συνομιλία τῆς σεβασμίας παρέας μου ἀλ-

πλάσματος εἶνε προικισμένοι μὲ θεῖαν ιδιότητα ἢ ὁποία δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μελετηθῇ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ; ἐπειδὴ δὲν εἶνε ὕλική ἀλλ' πνευματικὴ καὶ ἀσύλληπτος. Πολλοὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες, μὲ διαθήσεις σοβαρωτέρας τῶν προηγουμένων, ἠσχολήθησαν μὲ τὸ πρόβλημα τοῦτο. Ἐορίσθη λοιπὸν ἡ ἰδέα ὅτι ἡ μεταστροφὴ ἐνὸς ἀψύχου κυττάρου εἰς ἕνα ἀπλοῦστατον μικροοργανισμόν δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ μία ἀπλὴ χημικὴ δρασὶς δηλαδὴ μία μετατροπὴ τῆς συνθέσεως τῶν ἀτόμων καὶ τῶν μορίων, εἰς τρόπον ὥστε παρὰ γὰρ ἕνα νέον σύμπλεγμα ἔχον ζωὴν ἐκεῖ ὅπου πρότερον δὲν ὑπῆρχεν τοιαύτη. Ἡ κυριώτερη δυσκολία τῆς ἀντιλήψεως αὐτῆς εἶνε ὅτι οὐδεὶς μέχρι σήμερον κατώρθωσεν ν' ἀνακαλύψῃ ποία εἶνε ἡ ζωικὴ αὕτη χημικὴ ἀντίδρασις ἢ νὰ παραγάγῃ ταύτην εἰς τὸ ἐργαστήριον. Ταῦτα βεβαίως γράφοντες δὲν ἐνοοῦμεν ὅτι οὐδέποτε θὰ παραχθῇ ἡ μετατροπὴ τῆς ἀψύχου ὕλης εἰς ἔμψυχον, οὐδὲ ταῦτα ἀποτελοῦσιν ἀπόδειξιν ὅτι τοῦτο εἶνε ἀδύνατον διὰ παντός.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

λὰ πάντα ἤμουν σὰν ἀπορροφημένος ἀπὸ τὴν ἔγνοια αὐτῇ.

Ἐνα βράδυ ἐμπήκα σὰν πάντα στὸ μοναδικό μας μαγέρεικο καὶ τοὺς βρήκα ὅλους καθισμένους ἐκεῖ καὶ συζητοῦντας.

Κάθισα κοντὰ τους μὰ δὲν ἔλαβα ἀμέσως μέρος στὴν κουβέρτα μόνον περιμένα τὴν κατάλληλη στιγμή νὰ ξαναφέρω στὴ μέσῃ τὸ γνωστὸ ζήτημα

— Ὁ ταμίας μας εἶνε μελαγχολικὸς ἀπὸψε, παρατήρησε ὁ φαρμακοποιὸς σὲ μιά στιγμή.

— Εἶμαι συλλογισμένος... ἀπήντησα.

— Νὰ τα μας ! καὶ γὰρ ποῖο λόγο ἂν ἐπιτρέπεται ; συνέχισε ὁ φαρμακοποιός. Τί εἶνε ἐπὶ τέλους αὐτὸ ποὺ σοῦ χαλάει τὸ μυαλό, φίλε μου ;

Ἦσαν πάντα γύρω μου ἀφωσιωμένοι, οἱ ὅποιοι δὲν θὰ ἐδίσταζαν νὰ μοῦ κάμουν ὅλα μου τὰ χατήρια. Γι' αὐτὸ καὶ γὼ ἀκούμπησα τὸ χέρι μου στὸν ὤμο τοῦ γηραιοῦ φίλου μου τὸν κύτταζα κατὰματα καί :

— Κύριε Μοῦσσο, αὐτὸ ποὺ μὲ ἀπασχολεῖ εἶνε πολὺ σοβαρό. Οἱ συμπτωμάτων σας δυσπιστοῦν σὲ μένα καὶ δὲν θέλουν νὰ μὲ βοηθήσουν... Μόνον σὲ οἶσ μπορῶ νὰ βασισθῶ.

— Μπᾶς καὶ σοῦ κάμανε τίποτα ;

— Ὡ ! ὄχι... Δὲν πρόκειται γὰρ μένα προσωπικῶς... Ἀλλὰ σὲ μὴν ἀγροικία τῆς κοινότητός μας, ὑπάρχει ἕνα βρέφος τοῦ ὁποίου ἡ μητέρα ἀπέθανε καὶ εἶνε ἀπόλυτος καὶ ἐπείγουσα ἀνάγκη νὰ τὸ πάρωμε ἀπὸ τὸν πατέρα του. Ὁ Εἰρηνοδίκης, στὸν ὁποῖον ἀπετάθη, ἀρνεῖται. Τί σημαίνουν ὅλ' αὐτὰ ;

Κυττάχθηκαν μετὰξὺ τους, προφανῶς δυσσαρεστημένοι. Κανεὶς τους δὲν ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλία νὰ μοῦ δώσῃ μὴν ἀπάντησι

— Καταλαβαίνω γὰρ ποῖον μιλᾷς, εἶπε ὁ φαρμακοποιός. Γιὰ τὸν Σκάλια τῆς Κιόβα νι' Ἀζινο...

Καὶ κουνῶντας ἀργὰ τὸ κεφάλι :

— Ἀγαπητέ μου εἰσπράκτορα, συμπάθησέ με, ἂν σὲ ἀπογοητεύσω, μὰ δὲν εἶνε ἀπὸ φταῖσμό μου...

Συμβουλευθῆκε καὶ πάλι τοὺς φίλους του μὲ μιά βωβὴ ἐρωτηματικὴ ματιά, κι' αὐτοὶ συμφώνησαν μαζί του κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο.

— Ὁ Εἰρηνοδίκης ἀπέσχε. Τὸ πρᾶγμα δὲν μᾶς παραξενεύει. Κι' ἐμεῖς ἐπίσης δὲν μποροῦμε παρὰ νὰ ἀπόσχωμε. Ἡ περί-

πτωσις Σκάλια εἶνε ἐξαιρετικὴ. Δὲν εἶσαι ντόπιος καὶ δὲν μπορεῖς νὰ τὸ καταλάβῃς. Ἀφῆσε αὐτὸ τὸ ζήτημα : μὴν τὸ σκέπτεσαι πειά.

Δὲν εἶχα τὸ θάρρος νὰ παραιτηθῶ τόσο γρήγορα. Ἀναψα κυριολεκτικῶς καὶ ἀρπάχτηκα :

— Μὰ ὄχι. Πρὸς Θεοῦ μὴ μοῦ λέτε νὰ μὴν τὸ σκέπτομαι πειά ! Εἶνε γελοῖον ! Τοῦλάχιστον ἐξηγήστε μου γιατί. Στὸ κάτω-κάτω ἐξηγεῖστε μου τὸ γιατί. Αὐτὰ τὰ μυσόλογα, τὰ μυστήρια, ἡ συνωμοσίς ὧλων σας ἐναντίον μου σὰν νὰ φοβῆσθε μὴν πᾶς καὶ βλάψω τὸν Σκάλια σας, στὸν ὁποῖον, μοιάζετε, σὰν νάχετε δοκιμῇ πίστιν καὶ συνδρομὴν ! Καὶ μ' ὅλα ταῦτα καὶ καρδιά ἔχετε κι' εὐαισθησία καὶ ἀνθρωπισμό ! Κι' ἐγκατελείπετε αὐτὸ τὸ βρέφος σ' ἕνα τέρας !

— Εἶσαι ὑπερβολικὸς, φίλε μου... Δὲν εἶνε τέρας.

— Μὰ βέβαια ἐξαοῦται ἀπὸ τὰ γούστα ! Ἐν τούτοις ἐγὼ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου... Κι' ἂν πιστεύετε πράγματι πὼς εἶμαι ὑπερβολικὸς, γιατί προσπαθήτε νὰ μὲ φασκίωσετε μὲ τῆς ἱστορίας σας περὶ ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων ; Διοῖν θάπτερον : καὶ ὁ Σκάλια εἶνε ἐνοχος ἢ δὲν εἶνε. Κι' ἂν εἶνε ἢ δὲν εἶνε γιατί οἷς οἱ τιμωτέροι τῶν ἀνθρώπων, μοῦ ἀρνεῖσθε μὴν ἐξήγησι :

— Μὴ θυμώνεις, εἰσπράκτορα... Στὴν Κορσικὴ οἱ ντόπιοι πλένουν μόνοι τὰ ἄπλυτὰ τους καὶ δὲν ἐπιτρέπουν σὲ κανένα νὰ λάβῃ μέρος στὴν μπογάδα τους. Ἀφῆσε τοὺς Σκάλια νὰ τὰ βγάλουν πέρα μοναχοὶ τὸν ! Οὔτε ἕνας χωριανὸς δὲν θὰ κάμῃ κοίσεις γιὰ τὴν συμπεριφορὰ τους καὶ δὲν θὰ ἐπιχειρήσῃ κἄν ν' ἀνορθώσῃ τὰ ἄδικά τους.

— Τότε λοιπὸν ὅλοι οἱ χωρικοὶ εἶνε ἀνανδροὶ !

Σιωπὴ ἐπικολούθησε. Εἶχα τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἕνας τοῖχος ὠρθοῦτο μετὰξὺ αὐτῶν καὶ ἐμοῦ, ἕνας τοῖχος ἀπροσπέλαστος. Αὐτοὶ εἶνε Κορσικανοὶ καὶ ἐγὼ εἶμαι στεριανός. Ὅτι θὰ ἐμπιστευόντουσαν στὸν τελευταῖον συγχωριανό τους σὲ μένα θὰ τὸ ἀπέκρουσαν μὲ πείσμα. Τὶ οὐτοπία νὰ θέλῃ τὸ Κορίτος νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν φυσιολογικὴ Δικαιοσύνη στὸ Νηοὶ αὐτό, ὅπου οἱ χειρότεροι ἐγκλήματά εἶνε ὑπὸ τὴν προστασίαν δλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ !

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΚΥΘΗΡΑΪΚΟΙ ΘΡΥΛΛΟΙ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΡΙΝΕΑ

ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΣΠΑΛΕΤΤΟ

ΘΡΥΛΛΙΚΗ ΣΥΜΦΟΝΙΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΤΡΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Φωτεινή.— Νά... (διστάζουσα) Γιατί, Ρέλια μου, λίγη ώρα... εἶδα μὲ τὰ μάτια μου ἕναν ἄντρα πὺν στεκώτανε στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ σας.

Ρέλια.— Ἐ, κι' ὕστερα τί θέλεις νὰ πῆς, κυρά μου;

Φωτεινή.— Κι' ὕστερα τί θέλω νὰ πῶ... νὰ μὲ συγχωρέσης, παιδί μου... ἄνθρωποι εἴμαστε, μᾶς ξεφεύγει μιὰ κουβέντα... τὸ καλλίτερο σὲ τοῦτον τὸν κόσμο εἶναι νὰ μὴ μιλάς.

Ρέλια.— Ὁχι, νὰ μιλάς, κυρά μου, ὅταν πρέπει. ὅ,τι ἔχεις νὰ πῆς, μπορεῖς νὰ τὸ πῆς ἐλεύθερα.

Φωτεινή.— Μὰ δὲν βαστάει ἡ ψυχὴ τοῦ κανενοῦ... ἐσὺ τώρα νὰ ποῦμε, εἰσαι θοεφτάρι μας... θοεφτάρι τοῦ χωριοῦ μας γιὰ τὰ κάλλη πὺν σοῦ χάρισε ἡ Μοῖρα, ἡ καλὴ σου Μοῖρα... πῶς νὰ στὸ πῶ... σὲ πονᾶμε ὅλοι... εἰσαι δική μας... ὅλη δική μας.

Ρέλια.— Ὅρεξι ἔχεις, κυρά Φωτεινή... αὐτὸ ξέρω νὰ πῶ ἐγώ.

Φωτεινή.— Αὐτὸ ξέρεις νὰ πῆς, ἔ; Λοιπὸν θὰ στὸ πῶ, κοπέλλα μου... ἕνας ἄντρας μπῆκε μέσ' στὸ σπῆτι σας.

Ρέλια.— Χά, χά, χά, ὁ ἀρραβωνιαστικός μου... τὸ καταλαβαίνεις, ὁ Στέλιος εἶναι ἀρραβωνιαστικός μου.

Φωτεινή.— Ἀλήθεια;... ἔ, καλὰ τέλη σας... μὰ ὄχι αὐτός... ὁ ἄλλος.

Ρέλια. Ποιὸς ἄλλος;

Φωτεινή.— Ὁ τρελλός... ὁ Γυιὸς τῆς Νεράιδας.

Ρέλια.— Δὲν καταλαβαίνω τίποτα ἀπ' αὐτὰ πὺν μοῦ λές.

Φωτεινή (σὺν στρογγυλῇ καὶ κακίᾳ).— Ἀλήθεια, κουκλίτσα μου;

Ρέλια (θυμωμένη).— Ἀλήθεια... καὶ πῆγαινε τώρα στὴ δουλειά σου.

Φωτεινή.— Νὰ πάω... νὰί... νὰ πάω... μὰ νὰ ξέρης, ὅτι φωτιά ἔβαλες καὶ μᾶς ἔκαψες ὅλους μέσα στὸ χωριό.

Ρέλια (γελά).— Φυλάξου.

Φωτεινή.— Ναί, μὴ γελάς... Μᾶς ἔκαψες, γιβεντισμένη... μᾶς ἔκαψες, κούρβα. (Φεύγει, στανροκοπομένη ἔξωθεν). Ποῦ νὰ δώση ὁ Θεὸς καὶ ἡ Παναγία τοῦ βουνοῦ νὰ σοῦ βγοῦνε αὐτὰ τὰ μάτια.

Ρέλια (ἡ Ρέλια ἀπ' τὴν τελευταία λέξη μένει σὺν καρφωμένην).

ΣΚΗΝΗ VIII

Ρέλια — Ἀνδρέας

Ἀνδρέας (σχεδὸν σουρναμένος τρέχει κοντὰ τῆς καὶ τὴν πῖνει, ἐνῶ αὐτὴ μένει σὺν ἀπολιθωμένη).— Σ' εὐχαριστῶ, κυρά μου. Μὰ λυπᾶμαι πολὺ πὺν γιὰ τὸ κατῆρι μου...

Ρέλια.— Σῶπα.

Ἀνδρέας.— Ὁ τρελλός... χά, χά, χά, ὁ τρελλός... εἰσαι γενναία, ἐσὺ δὲν μοιάζεις σὺν τίς ἄλλες... ἔχεις στὴν ψυχὴ σου τὸν κόσμο πὺν εἶναι γεμάτος ἀπὸ τὸν ἥλιο, ἀπὸ τὸν ὥραϊο ἥλιο τῆς ζωῆς... καὶ μέσα στὰ ὥραϊα σου τὰ μάτια...

Ρέλια.— Σώπασε παιδί... ἄφησέ με... φύγε, σὲ παρακαλῶ. (Γίνεται σιγὴ· αὐτὸς σιγά, σιγά, σὺν σεβόμενος τὴ θλίψη τῆς φεύγει ἀπ' τὴν πόρτα... Ἐπειτα σηκώνεται, κοιτάζει γύρω τῆς καὶ ἔξω, κλείνει τὴν πόρτα, καὶ σὺν νὰ πέρῃ κάποιον ἔξαφρο καὶ ἀσυγκράτητο θάρος, ἀρπάζει τὸν καθρέφτη μὲ μανία, κοιτάζει τὰ μάτια τῆς πολὺ καὶ ἔπειτα βαθμυδὸν φθάνει στὸ σημεῖο τῆς δειλίας). Τὰ μάτια μου... Παναγία μου... (κλαίει μὲ λυγμούς). Τὰ μάτια μου... τὰ μάτια μου... (σπάζει τὸν καθρέφτη ὁρμητικὰ καὶ φορικαστικὰ, καὶ τρέχει ἀπάνω στὴ σκάλα φωνάζοντας οπαρρακτικά): Νονά μου, νονά! νονά!

ΑΥΛΑΙΑ

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

[Μικρὸ κίοςκι ἀριστερά, ἔξω ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ Γιώργη. Στὸ βάθος δέντρα, ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ, καὶ μεγάλο ξύλινο γεφύρι, πὺν ἡ βάσεις του δὲν φαίνονται ἀπ' τὸν θεατὴ. Δεξιὰ τὰ προπύλαια ναῦσκου βυζαντινοῦ ρυθμοῦ· ἀπάνω στὴ σκηρὴ βροσκοῦνται ξύλινα καθίσματα].

ΣΚΗΝΗ I

Διαμάντω — Κυρά Φωτεινή

[Μόλις ἀνοίξη ἡ αὐλαία ἡ Κυρά Διαμάντω κάθεται σ' ἕνα σαμνὴ καὶ γνέθει μαλλιά· ἀκούεται μακρυνὰ ἡ φωνὴ τοῦ Στέλιου σὺν ἡχώ].

Φωνὴ Στέλιου.— Νονά! Θὰ γυρίσω τὸ βράδυ... φίλησέ μου τὴ γυναικοῦλα μου!

Διαμάντω (χαμογελῶντας).— Καλά, καλὰ μετὰ χαρᾶς σου, παιδάκι μου! (ἡ Κυρά—Φωτεινὴ βροσκαται στὸ βάθος σχεδόν, κάτω ἀπ' τὸ γεφύρι μ' ἕνα καλάθι...

φαίνεται σὺν νὰ διαλέγῃ). Ἐλα τώρα, κυρά Φωτεινή μου... ἕνα μονάχα, μοῦ φτάνει!

Φωτεινή.— Καὶ τί πορτοκάλια... κῦταξέ!... ἦτανε, Διαμάντω μου, νεραντζιά... (φέροντας ἕνα πορτοκάλι). Κι' ὁ Κωνσταντῆς τὴ μπόλιασε... Ἐ, τὰ δένει λοιπὸν ὅλα... τὰ κλαδιά τῆς λυγᾶνε ἀπὸ τὸ βάρος. Φέτος μάλιστα εἶναι παραφροτωμένη... Νὰ γιὰ κῦταξέ!... (ἡ Διαμάντω τὸ πέρνει).

Διαμάντω.— Εὐχαριστῶ. Ἀμ! κι' ἡ δικὴς μας τὸ ἴδιο... λέμε νὰ τὰ πουλήσωμε σὲ ἔμπορα γιὰ τὴν Ἀθήνα.

Φωτεινή.— Θὰ κάνετε πολὺ καλά... (κάθεται κοντὰ τῆς). Ἐπειτα, τώρα σὰς χρειάζονται καὶ λεφτά... νὰ καλέ, γιὰ τὴ Ρέλια.

Διαμάντω.— Ναί... δά... σωστά!... Ἐ! πάει κι' αὐτό, κυρά Φωτεινή μου, ἡσυχάσαμε... ὄχι γιὰ τίποτ' ἄλλο... μὰ στοὺς μακαρίτηδες τοὺς γονιοὺς τῆς εἴχαμε κάποιον χρέος· ὕστερα τὴν ἀποκαταστήσαμε ὅπως ἠθέλε ἡ καρδιά τῆς.

Φωτεινή.— Ἐχετε σκοπὸ νὰ τὴν βαστήξετε πολὺ καιρὸ μαζί σας ἢ γιὰ πάντα;

Διαμάντω.— Ἀ! Ὁχι!... ἡ πεθερά τῆς τοὺς θέλει μαζί τῆς... καὶ μεῖς δὲν μποροῦμε ν' ἀνισταθοῦμε... ἀλλὰ ὄχι ἀκόμα· ἡ Ρέλια εἶναι μικρή, μὰ κι' ὁ Στέλιος τὸ ἴδιο... σὲ κανένα χρόνον ὅμως ἂν θέλῃ ὁ Θεός... κι' ὕστερα καὶ μεῖς δὲν θάμαστε μακρυνά.

Φωτεινή.— Εἰσαι βέβαιη, Διαμάντω μου πῶς ἡ Ρέλια τὸν ἀγαπάει τὸ Στέλιο;

Διαμάντω.— Ἄν τὸν ἀγαπάει; Κούφια ἡ ὥρα πὺν τ' ἀκούει.

Φωτεινή.— Γιατί ἐγὼ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν τὸ πολυπιστεύω... ἀλλὰ ἂς μὴ λέῃ κανένας τὸ μεγάλο λόγο... μπορεῖ... μπορεῖ, Διαμάντω μου· τί νὰ πῶ κι' ἐγὼ ἡ κακομοῖρα!

Διαμάντω.— Μὰ κατὶ ἔχεις ἐσὺ στὸ μυαλό σου!

Φωτεινή.— Ἐγώ... ἂ! ὄχι τίποτ' ἄλλο, νὰ σὲ χαρῶ!... μὰ γιὰ νὰ τὸν ἀγαπᾷ, δὲν τὸ πολυπιστεύω.

Διαμάντω.— Ἐτσι λές;

Φωτεινή (κάνει νὰ μιλήσῃ, μὰ σὺν παίει, κάνοντας μιὰ χειρονομία).

Διαμάντω.— Ὁχι! ὄχι! θὰ μοῦ πῆς... Ἐτσι νάχης καλὴ ψυχὴ!

(Συνέχεια εἰς τὸς προσεχέες)

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

ΤΑ ΓΕΩΠΟΝΙΚΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Οἱ μέλισσες.— Τοῦ Διδύμου.

Ἡ μέλισσα εἶναι τὸ σοφώτερον καὶ τὸ ἐμφυετικώτερον ἀπ' ὅλα τὰ ζῷα καὶ πλησιάζει τὸ ἄνθρωπον στὴ νοημοσύνη. Καὶ αὐτὸ εἶναι ὄντως θεῖο πρᾶγμα καὶ πάρα πολὺ χρήσιμο στοὺς ἀνθρώπους. Τὸ πολίτευμα δὲ ποὺ ἔχει τὸ ζῷο αὐτὸ μοιάζει μὲ τὸ πολίτευμα ποὺ ἔχουν τὰ ποιοὶ εὐνομούμενα κράτη. Οἱ μέλισσες βγαίνουν μαζί μὲ τὴ βασίλισσα καὶ μὲ τὸ πρόσταγμα της. Ἀπ' τὰ ἄνθη καὶ τὰ δέντρα παίρνουν τὰ περὶ κολλητικὰ δάκρυα καὶ ἀλείφουν μ' αὐτὰ τὸ πάτωμα τῆς κυψέλης καὶ τὶς εἰσόδους της (γὰρ νὰ προφυλάσσονται ἀπ' τὰ ζῷα). Καὶ ἄλλες μὲν ἐτοιμάζουν τὸ μέλι, ἄλλες δὲ βοηθοῦν σὲ ἄλλη δουλειά. Ἡ μέλισσα εἶναι ὑπερβολικὰ καθαρά καὶ δὲν κάθεται ποτὲ σὲ πρᾶγμα ποὺ βρωμᾷ καὶ εἶναι ἀκάθαρτο. Οὔτε εἶναι λιχουδα, οὔτε πηγαίνει ποτὲ σὲ κρέατα καὶ σὲ αἷματα καὶ σὲ ξύγκια, ἀλλὰ μόνον στὰ πρᾶγματα ποὺ ἔχουν γλυκὸ χυμό. Οὔτε πειράζει τὶς δουλειὰς τῶν ἄλλων, ὑπερασπίζεται δὲ μὲ πάρα πολλὴ δύναμι τὰ δικά της ἔργα ὅταν θελήσουν νὰ τῆς τὰ πειράξουν. Ἐπειδὴ ξέρει πῶς εἶναι ἀδύνατον νὰ κάνει τὶς εἰσόδους τῆς κυψέλης της στενὰ καὶ ὅχι ἴσα βαλμένες. Καὶ ὅταν μπῇ μέσα κανένα ἔντομο ἢ ζῷο γιὰ νὰ βλάψῃ τὶς μέλισσες μαζεύονται πολλὰς μαζὺ γύρω του καὶ εὐκολὰ το σκοτώνουν. Τὶς μέλισσες τὶς εὐχαριστεῖ ἡ μουσική. Καὶ γιὰ τοῦτο οἱ μέλισσοι, ὅταν σκορπίζουν τὶς μαζεύουν παίζοντας τὰ κύμβαλα (ζύλια) ἢ χτυπώντας τὰ χέρια ρυθμικά. Μόνον ἡ μέλισσα ἀπ' ὅλα τὰ ζῷα ζητεῖ ἀρχηγὸ ποὺ θὰ φροντίσῃ γιὰ ὅλους. Καὶ γι' αὐτὸ σέβεται τὴ βασίλισσα καὶ τὴν ἀκολουθεῖ πρόθυμα ὅπου κι' ἂν τὴν διατάξῃ. (Ὅταν ἀρρωστήσῃ ἡ βασίλισσα τὴ σηκώνει κι' ἂν δὲν μπορῇ νὰ πετάξῃ τὴν παίρνει ἐπάνω της καὶ τὴ σῶζει. Ἀποστρέφεται δὲ πολὺ τοὺς κηφήνας (ἀκαμάτης ἢ μπουμπουράς). Καὶ γι' αὐτὸ ὅσες μέλισσες δὲν θέλουν νὰ ἐργασθῶν καὶ τῶν ἀπ' τὰ ἔτοιμα, τὶς σκοτώνουν ὅλες οἱ ἄλλες μαζί. Ὅτι εἶναι ἡ μέλισσα φιλότεχνη καὶ ὅτι ἡ νοημοσύνη της φθάνει σχεδὸν τὴ λογικὴ τοῦ ἀνθρώπου φάνεται ἰδίως ἀπ' τὶς ἐξαγωγὲς θήκης ποὺ φτιάχνει γιὰ τὸ μέλι.

Γιὰ νὰ μὴ φεύγουν οἱ μέλισσες.— Τοῦ ἰδίου.

Οἱ μέλισσες δὲν φεύγουν ἂν ἀλείφουμε τὰ στόματα τῶν κυψελῶν μὲ σβουινιά ἀπὸ βῶδι πρωτότοκο. Ὅταν σταθῇ καὶ μπῇ μέσα τὸ μέλισσι, πιάνουμε σιγά-σιγά τὴ βασίλισσα καὶ τὶς κόβουμε τὶς ἄκρες ἀπ'

τὰ φτερά. Καὶ ἐπειδὴ μένει μέσα ἡ βασίλισσα οἱ ἄλλες δὲν φεύγουν. Ἐπίσης δὲν φεύγουν οἱ μέλισσες ἂν κοπανίσουμε μαζί φύλλα ἀπὸ ἐλιά καὶ ἀγοιλιά καὶ τρίβουμε κάθε βράδυ μ' αὐτὰ τὴν κυψέλη ἢ ἂν ἀλείφουμε μὲ ὑδρομέλι τοὺς τοίχους καὶ τὶς κυψέλες. Στὶς μέλισσες ὅταν πρωτογεννιῶνται δίνουμε νὰ τῶνε μέσα σὲ σκάφες οἰνόμελι καὶ μέσα στὸ οἰνόμελι βάζουμε φύλλα καὶ θρούμπι πολυανθισμένο γιὰ νὰ μὴν πίνονται. Ἄλλοι κοπανίζουν σταφίδες ἀνακατεύουν μ' αὐτὰς καὶ λίγο θρούμπι καὶ τὰ κάνουν μάζα καὶ ἔτσι τρέφουν πολλὰ καλὰ τὰ μέλισσα ὅταν μένουν μέσα στὶς κυψέλες ἀπ' τὸ χειμῶνα ἢ ἀπ' τὴν πολλὴ ζέστη καὶ πεινοῦν. Ὅταν περάσουν 10 μέρες ἀπ' τὴν ἀρχὴ τῆς ἀνοιξὸς βγάζουμε τὶς μέλισσες ἀπ' τὶς κυψέλες μὲ καπνὸ ἀπὸ ξερὴ σβουινιά γιὰ νὰ βοσκήσουν καὶ καθαρίζουμε καὶ σαρώνουμε τὶς κυψέλες. Γιατί ἡ βρώμα ἀπ' τὴ κοπριά κάνει τὶς μέλισσες ὀκνὲς καὶ οἱ ἀράχνες τὶς ἐμποδίζουν. Ἄν στὴν κυψέλη μέσα εἶναι πολλὰς κηρήθρες, τὶς χειρότερες τὶς παίρνουμε γιὰ νὰ μὴν ἀρρωσταίνουν οἱ μέλισσες ἀπ' τὴ στενοχώρια. Ἀπὸ κάθε κυψέλη δὲν πρέπει νὰ παίρνουμε περισσότερα ἀπὸ δύο μέλισσα. Γιατί ἡ κυψέλη γίνεται ἀτροφία καὶ ἀδύνατη.

Πότε πρέπει νὰ τρυγοῦ μετὰ μελίσδια. Τοῦ ἰδίου.

Ἡ καλλίτερη ἐποχὴ γιὰ νὰ τρυγήσουμε τὸ μέλι καὶ τὸ κερί εἶναι ὅταν ἀνατέλλῃ ἡ Πούλια. Κατὰ τοὺς Ρωμαίους στὰ μέσα τοῦ Μᾶη. Ὁ δεύτερος τρύγος γίνεται ὅταν ἀρχίσῃ τὸ φθινόπωρο καὶ ὁ τρίτος ὅταν βασιλεύει ἡ Πούλια κατὰ τὸ μῆνα Ὀκτώβριον (ν. ἡμ. 14 Ὀκτωβ. — 13 Νοεμ.). Δὲν τρυγοῦμε ὁμῶς ὥριμες ἡμέρες ἀλλὰ ἀναλόγως μὲ τὴν τελειότητα ποὺ ἔχουν οἱ κηρήθρες. Γιατί ἂν τὰ τρυγήσουμε πρὶν γίνουν τέλειες οἱ κηρήθρες, οἱ μέλισσες διψοῦν καὶ στενοχωροῦνται καὶ παύουν τὴ δουλειά. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ ὅταν ἀφαιρέσουμε μὲ ἀπληστία ἀπ' τὶς κυψέλες ὅλες τὶς μελόπητες καὶ τὶς ἀδειάσουμε τελείως. Στὶς μέλισσες πρέπει ν' ἀφίνομε τὸ $\frac{1}{10}$ ἀπ' τὸν καρπὸ τὴν ἀνοιξὴ καὶ τὸ καλοκαίρι. Τὸ χειμῶνα δὲ νὰ παίρνουμε μόνον τὸ τρίτο καὶ τ' ἄλλα δύο μέρη νὰ τὰ φίνομε στὶς μέλισσες. Καὶ ἔτσι οὔτε στενοχωροῦνται καὶ ἔχουν καὶ τροφή. Γιὰ νὰ πλησιάσουμε στὰ μέλισσα χρησιμοποιοῦμε καπνὸ ἀπὸ σβουινιά ἢ ἀπὸ δεντρομολόχα. Κ' ἐκείνος ποὺ θὰ τρυγήσῃ πρέπει ν' ἀλείφεται μὲ χυλὸ ἀπὸ δεντρομολόχα γιὰ νὰ

μὴν τὸν κεντοῦν οἱ μέλισσες. Ὡφέλιμο δὲ εἶναι καὶ τὸ μελισσόχορτο, ἂν ἀλείφωμε μ' αὐτὸ καθὼς καὶ τὸ ἄνθος τοῦ σχίνου.

Πῶς προφιλιάζεται ὁποῖος τρυγάει τὰ μελίσδια.— Τοῦ Παζάμου.

Ἀνακατεῖνουμε ἀλεύρι ἀπὸ μοσχολίταρο καβουρδισμένο, μὲ χυλὸ ἀπὸ δεντρομολόχα καὶ λάδι ὥς ποὺ νὰ γίνῃ τὸ μίγμα παχὺ ὡς μέλι. Μὲ τὸ μίγμα αὐτὸ ἀλείφουμε καλὰ τὸ πρόσωπο καὶ τὰ γυμνά μέρη τοῦ σώματος καὶ τὸ ρουφάμε καὶ τὸ φουσκῶμε 3 ἢ 4 φορὲς στὴν κυψέλη. Κατόπιν καίμε σβουινιά μέσα σὲ μιὰ μικρὴ χύτρα καὶ τὴ βάνουμε κοντὰ στὴν τρύπα τῆς κυψέλης ἔτσι ὥστε ὁ καπνὸς νὰ μπαίῃ μέσα καὶ τὴν ἀφίνομε μισὴ ὥρα. Ἐπειτα τραβοῦμε τὴ χύτρα γιὰ νὰ πηγαίῃ ἔξω ὁ περισσότερος καπνὸς καὶ τρυγοῦμε. Ἐπίσης ἂν θέλουμε νὰ βγάλουμε τὶς φωλιὰς τῶν σφηκῶν μεταχειριζόμεθα τὸν ἴδιον τρόπο, ἀνακατείνοντες στὸ μίγμα καὶ ἀλεύρι ἀπὸ φακί.

Τὸ μέλι. Πῶς τὸ διατηροῦμε.— Τοῦ Διοφάνους.

Καλλίτερον ἀπ' ὅλα εἶναι τὸ μέλι τῆς Ἀττικῆς. Κι' ἀπ' τὸ μέλι τῆς Ἀττικῆς τὸ καλλίτερον εἶναι τὸ μέλι τοῦ Ὑμητοῦ. Ἐπίσης καλὸ εἶναι καὶ τὸ νησιώτικο μέλι. Ἀπὸ τὸ Σικελικὸ τὸ καλλίτερον μέλι εἶναι τῆς Ὑβλας (12). Ἀπ' τὸ Κρητικὸ τὸ καλλίτερον εἶναι τοῦ Σαλμωνίου ἀκρωτηρίου (13). Ἀπ' τὸ Κυπριώτικο τὸ καλλίτερον εἶναι τὸ μέλι τῆς Χύτρου (14). Ἀπ' τὸ μέλι τῆς Κῶ καλλίτερον εἶναι τὸ μέλι τῆς Καλύμνου (15).

Τὸ καλὸ μέλι πρέπει νὰ εἶναι διανγὲς καὶ ξανθὸ καὶ λεῖο στὴν ἀφή. Ὅταν τὸ τραβάει κανεὶς πρέπει νὰ μὴν ξεκόβῃ εὐκολὰ καὶ ὅταν τὸ σηκώσουμε ψηλὰ πρέπει νὰ τρέχῃ σιγά-σιγά, νὰ γίνεται λεπτὸ καὶ νὰ ξεκολλᾷ. Ὅταν δὲ τὸ τραβήξουμε χωρὶς βία πρέπει νὰ βγαίῃ παχὺ καὶ νὰ ἐνδιαιτῇ.

Ὅταν πολυκαιρίσῃ τὸ μέλι ξεραίνεται ἐκτὸς ἀπ' τὸ μέλι τῆς Ἀττικῆς ποὺ διατηρεῖται ὑγρὸ ἀλλὰ μαυρίζει. Τὸ κατώτερον μέλι τὸ βράζουμε καὶ ἔτσι γίνεται καλλίτερον. Τὸ καλὸ μέλι πρέπει νὰ τὸ τρώ-

(12) Ὑβλα ἡ μικρὰ πόλις τῆς Σικελίας, κοντὰ στὶς Συρακοῦσες, περίφημη γιὰ τὸ μέλι της. Κατόπιν ὠνομάσθη Μέγαρη.

(13) Ἦτοι τοῦ Κάβο-Σίστρο τῆς Σητείας ὅπου καὶ τώρα παράγεται ἐλεγκτὸ μέλι.

(14) Μεσόγειος πόλις τῆς Κύπρου τὸ σημερινὸ Παλιόκυτρο.

(15) Ἡ Κῶς ἦτο ἡ πρωτεύουσα τῶν Κυκλάδων (Καλύδων) μία τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ἡ Καλύμνος.

με ὁμό. Εἶναι δέ, ὅχι μόνο στὴ γαστρίδα εὐχάριστο, ἀλλὰ καὶ συντελεῖ στὴ μακροβιότητα. Ὅσοι γέροι τρέφονται μὲ τὸ μέλι μόνο καὶ ψωμὶ ζοῦνε πολλὰ χρόνια. Διατηρεῖ δὲ καὶ ὅλες τὶς αἰσθήσεις ἀκμαῖες. Ὁ Δημόκοιτος ὅταν τὸν ἐρωτήσαν πὼς μποροῦν οἱ ἄνθρωποι νὰ μὴν ἀρρωσταίνουν καὶ νὰ γίνωνται μακρόβιοι ἀπήντησε: Ἄν ἀλείφουν τὸ σῶμα ἀπ' ἔξω μὲν μὲ λάδι, ἀπὸ μέσα δὲ μὲ μέλι. Γιὰ νὰ καταλάβουμε ἂν τὸ μέλι εἶναι ἀνόθευτο βουτάμε τὸ δάχτυλό μας καὶ ἂν πράγματι εἶναι ἀνόθευτο δὲν θὰ τὸ λερώσουμε.

Γιὰ νὰ μὴν παθαίνουν ἀπὸ τὰ μάγια τὰ μελίδικα, τὰ χωράδια, τὰ ὀπίτια οἱ θεοὶ καὶ τὰ ἐργαστήρια. — Τοῦ Λεοντίου.

Στάβουμε στὴν εἴσοδο καὶ χώνουμε κάτω ἀπ' τὸ κατώφλι τὸ νύχι ἀπ' τὸ δεξιὸ μπροστινὸ πόδι μαύρου γαϊδάρου κι' ἀπὸ πάνω χώνουμε ρετσίνι ὑγρὸ ἀπὸ κουκουναρία (τὸ ρετσίνι αὐτὸ βγαίνει στὴ Ζάκυνθο ἀπὸ τὴ λίμνη ⁽¹⁶⁾) καθὼς καὶ ἡ ἀσφάλτος βγαίνει ἀπὸ πάνω στὴ λίμνη ποὺ εἶναι στὴν Ἀπολωνία ⁽¹⁷⁾ κοντὰ στὸ Λυραχίον) καὶ ἀλάτι, ρίγανι, καουλέ, κύμενο, μπουκιές ἀπὸ ψωμί, σκυλλοκεραμίδα, μιὰ τουλούπα μαλλὶ ἄσπρο ἢ κόκκινο, λυγαριά, σταυροβότανο, δαδιά ἀπὸ πεῦθα, βάζουμε δὲ κάθε μῆνα καὶ ἀμείραντο κοκκινωπὸ καὶ τὰ χώνουμε ἀφοῦ ρίξουμε ἀπὸ πάνω μίγμα ἀπ' ὅλους τοὺς σπόρους καὶ τὰφίνουμε ἐκεῖ.

Γιὰ νὰ καταστρέψουμε τοὺς κηφῆνες. — Τοῦ Δημοκρίτου.

Ἄν θέλουμε νὰ σκοτώσουμε τοὺς κηφῆνες ραντίζουμε τὸ βοῦδν κουπώματα τῶν κηφελῶν ἀπὸ μέσα μὲ νερὸ καὶ τὴν αἰγὴ σηκώνουμε τὰ κουπώματα καὶ θὰ βροῦμε τοὺς κηφῆνες νὰ κάθονται ἐπάνω στὶς σταλαγματιές τοῦ νεροῦ. Γιατί, καθὼς εἶναι πάντα χορτάτοι ἀπὸ μέλι διψοῦν καὶ πέφτουν ἐπάνω στὸ νερὸ καὶ δὲν ξεκολλοῦν ἀπὸ τὴν ὑγρασία ποὺ ἔχουν τὰ κουπώματα. Ἔτσι μποροῦμε νὰ τοὺς σκοτώσουμε ὅλους χωρὶς νὰ γλυτώσῃ κανεὶς. Οἱ κηφῆνες εἶναι μεγαλόσωμοι, δὲν ἔχουν κεντρὶ καὶ εἶναι ὀκνοί.

Ὁ Ἀριστοτέλης λέγει ὅτι τὸ μέλι ποὺ γίνεται ἀπ' τὸ πυξάρι ἔχει βαρυνὰ μυρωδιά. Καὶ διὰ τοῦτο ὅταν τὸ τρώνε οἱ γέροι τρελαίνονται, ὅταν ὅμως τὸ φάγῃ ὁ ἐπιληπτικὸς γιαιτρεῖται ἀμέσως.

Γιὰ νὰ μὴ μᾶς κεντάνε οἱ σφήκες. — Τοῦ Παξάμου.

Ν' ἀλειφθῇς μὲ χυλὸ ἀπὸ δεντρομολόχα καὶ δὲν σὲ κεντᾶν οἱ σφήκες.

⁽¹⁶⁾ Ὁ Πλίνιος ὀνομάζει «τὴν ὑγρὰν πιτυεὴν ρητίνην» τοῦ Λεοντίου, ὑγρὴ ἀσφάλτος.

⁽¹⁷⁾ Πόλις τῆς Βορείας Ἠπείρου κοντὰ στὸν Ἀῶρ (Βογιούσα) ποταμὸ.

ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΟ

Μήτε τὰ παλάτια μὲ τὰ χουσαφία τους μέσα στὴς πολυθόρυβες πολιτείες ἐπόθησα, μήτε τὸ μεθύσι τοῦ κρασιοῦ μέσα σὲ πανηγύρια...

Στὴν ἐρημιὰ κάτω ἀπὸ ἓνα πένθιμο κυπαρίσσι μπορεῖ νὰ σκεφθῇ κανεὶς ὅτι ὅλα εἶναι μάταια... Καὶ τὰ γλυκόλογα καὶ ἡ λιγυμένεος λάμψις τῶν ἐρωτικῶν ματιῶν, ποὺ τόσα μᾶς λέγουν...

Ἀλλοίμονο... «ὅλα περνοῦν σὰν ὄνειρο...». Καὶ τέλος μᾶς μένει τὸ κύπελο ἄδειο, ποὺ τῆς ζωῆς τὸ πιότι μᾶς ἔδωσε νὰ πιοῦμε!...

Αὐτὸ εἶναι τὸ πιότι ποὺ μᾶς κερνᾷ ἡ Ζωή!...

Ἀλεξάνδρεια, 10-3-33

ΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΞΕΝΗΤΕΙΑΣ

ΠΛΑΝΕΣ ΕΛΠΙΔΕΣ

Θυμᾶσαι ποῦ ὀλομόναχοι μέσα στὴ βε-
[οῖντα
καθόμαστε ἀγάπη μου μιὰ ἀνοιξοβραδιά,
καὶ οἱ χλωμές τοῦ φεγγαριοῦ χουσαφίον-
[οις ἀχτίδες,
μᾶς φώτιζαν τὰ πρόσωπα ἀγάπη μου
[γλυκεῖα.

Καὶ τότε γέροντας ἐστὶ μέσ' τὴ δική μου
[ἀγκάλῃ
μουρουρίσες μὲ πένθιμη καὶ σιγαλὴ
φωνή:
— Ἀχ! πόσο μοιάζουνε αὐτὲς μὲ τίς
[πλανοελπίδες
ποὺ μᾶς φωτίζουν οἱ κακὲς τὴν ὄψι μιὰ
[στιγμή.
ΓΙΩΡΓΟΣ Σ.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ὁ κύριος Δημήτριος Χ. Κασσιμάτης ἐκ Ποταμοῦ δὸς τὰς νένομισμένας ἐξετάσεις ἐνώπιον τῶν Καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἀνηγορεύθη πτυχιούχος τοῦ δικαίου ἀποσπᾶσας τὰ συγχαρητήρια τῶν Καθηγητῶν του.

Τοῦ εὐχομαι καλὴν σταδιοδρομίαν.

ΒΡ. ΤΡΙΑΡΧΗΣ

Καθηγητῆς

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ὁ κ. Χαράλ. Π. Καστρίσιος ἔμπορος καὶ ἡ δεσποινὶς Σοφία Μ. Βενάρδου, ἀντιήλλαξαν δακτύλιον ἀρραβώνα.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ «Κυθηραϊκοῦ Κήρυκος» συνδεομένη διὰ στενῶν δεσμῶν μὲ τοὺς μνηστευθέντας, συγχαίρει αὐτοὺς ἐκ καρδίας διὰ τὸν εὐτυχὴ σύνδεσμόν των, ἐυχομένη ταχεῖαν τὴν στέφην καὶ τὸν μετέπειτα ἑγγαμὸν βίον εὐτυχῇ.

ΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΑΙ ΕΚΛΟΓΑΙ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Αἱ προσεχεῖς Δημοτικαὶ ἐκλογαὶ Πειραιῶς θὰ εἶναι πλούσιαι εἰς ὑποψηφιότητας Κυθηρίων. Πληροφοροῦμεθα ὅτι τὰ δύο ψηφοδέλτια τῶν μεγάλων κοιμμάτων θὰ περιλαμβάνωσιν ἀνὰ δύο Κυθηρίους ὑποψηφίους δημοτικοὺς συμβούλους.

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὸ Κυβερνητικὸν ψηφοδέλτιον, ὑπὸ τὸν ὑποψήφιον δήμαρχον κ. Σ. Στρατήγην θὰ περιληφθῶσιν οἱ κ. κ. Κρίτων Δηλαβέρης καὶ Θεόδ. Τζέτζος.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ψηφοδέλτιον τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ περιληφθῇ εἰς αὐτὸ ὁ καὶ ἤδη δημοτικὸς σύμβουλος κ. Ἀλκ. Μανέας καὶ ἕτερος Κυθηρίος τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν μᾶς εἶναι εἰσέτι γνωστόν.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, συνιστῶμεν ἀπὸ τοῦδε εἰς τοὺς ἀξιότιμους συμπολίτας μας, ὅπως διαθέσωσι τὴν ψήφον προτιμήσεώς των ὑπὲρ τῶν συμπολιτῶν μας.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Πρὸς ὅλους τοὺς ἀγαπητοὺς συνδρομητάς μας Ἀλεξανδρείας τοὺς πληροῦσαντας τὴν συνδρομὴν των καὶ τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν ἐγγράφημεν εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν των μέχρι σήμερον ὁδύλων μας, ὁλοῦμεν ὅτι θὰ δημοσιεύσωμε ταῦτα εἰς τὸ προσεχές, διότι ἐνεκα τεχνικῶν λόγων δὲν ἠδυνήθημεν νὰ πράξωμεν τοῦτο σήμερον. Ζητοῦμε δι' ἑγνώμην διὰ τὴν νέαν αὐτὴν ἀναβολὴν.

Ch. Critharis. Ἀλεξάνδρειαν. Ἐπιστολαὶ σας καὶ συνδρομαὶ συνδρομητῶν ἐλήφθησαν. Βεβαίωμεν τὸ καλῶς ἔχειν των μέχρι σήμερον λογαριασμῶν μας. Ἐυχαριστοῦμεν δι' ἐνεργείας σας.

Γιώργην Σ. Ἀθήνας. Δημοσιεύονται οἱ «Πλάνες Ἐλπίδες». Τὸ ἄλλο ὅχι καλὸ.

Ἰωάν. Κορωναῖον. Ἀλεξάνδρειαν. Ἐλήφθησαν δραχμαὶ 150 εὐχαριστοῦμεν.

Παναγ. Κυριάκην. Κόθηρα. Ἐλήφθησαν δραχμαὶ 50 εὐχαριστοῦμεν.

Παρακαλοῦμεν θερμῶς τοὺς καθυστεροῦντας εἰσεῖτι τὴν συνδρομὴν των ὅπως εὐαρεστηθῶσι καὶ μᾶς ἐμβάσωσι ταύτην τὸ ταχύτερον, δεδομένου ὅτι μετὰ τρίμηνον συμπληροῦται τὸ ἔτος διὰ τὸ ὁποῖον ἡ συνδρομὴ των.

Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἡ ἐκδοσις τοῦ περιοδικοῦ μας δὲν ἀποτελεῖ ἐπιχείρησιν διὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐπρεπε νὰ ἔχωσι διατεθῇ κεφάλαια ἀλλὰ προσπαθεῖται τῆς ὁποίας τὴν ἐξόδοσιν ἐβασίσαμεν εἰς τὴν ἐλαχίστην συνδρομὴν των ἀξιότιμων κ. κ. Συμπολιτῶν συνδρομητῶν μας.